

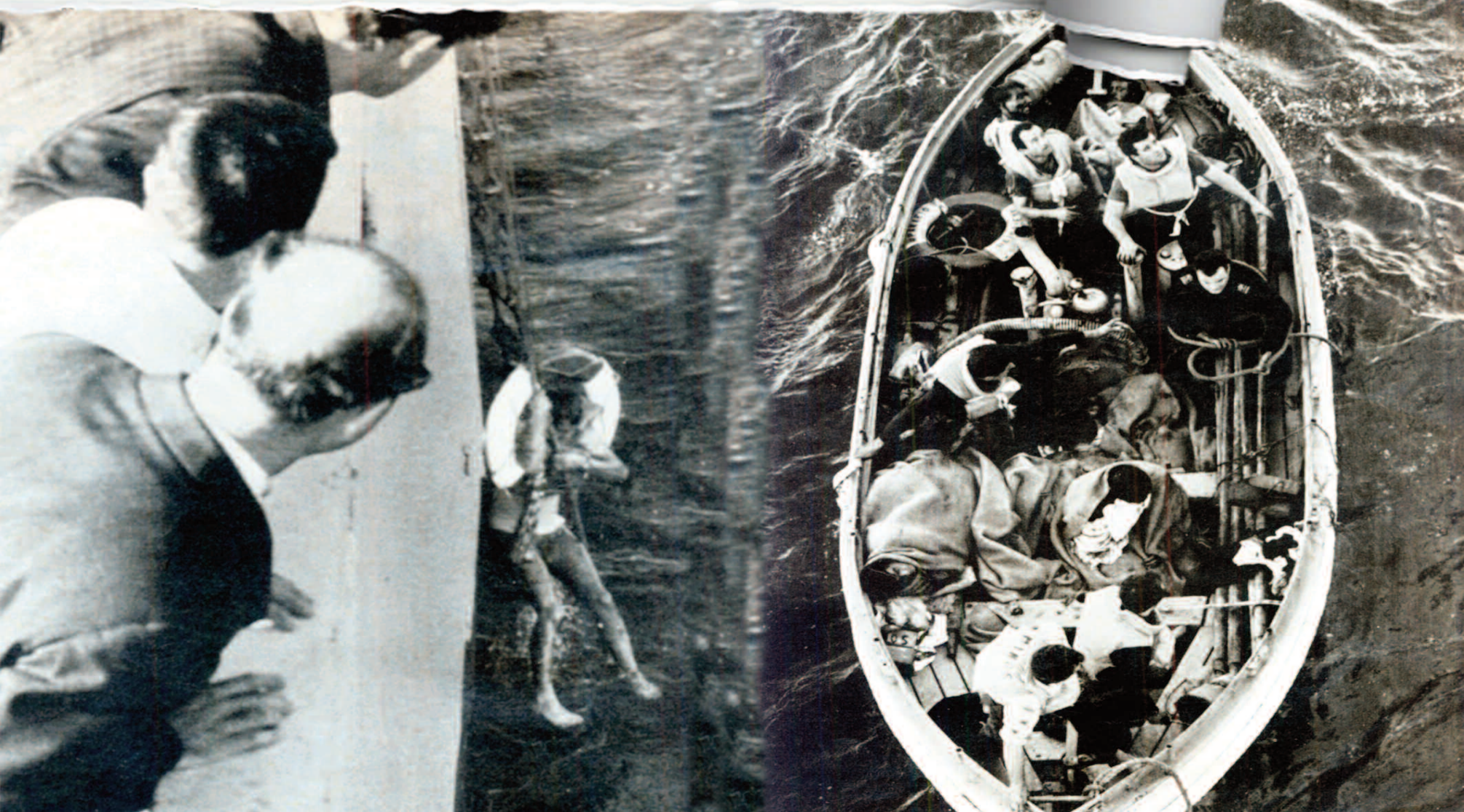
διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΝΤΩΝΗ ΧΟΥΔΑΛΑΚΗ

ΔΙΑΣΩΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ "ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ"

Η ζωή μετά το ναυάγιο

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

να από τα γεγονότα που έχουν στιγματίσει τη σύγχρονη ιστορία των Χανίων είναι το ναυάγιο του επιβατηγού πλοίου “Ηράκλειον”, στις 8 Δεκεμβρίου του 1966.

Σε λίγες μέρες συμπληρώνονται 50 χρόνια από το τραγικό συμβάν που ξεκλήρισε ολόκληρες οικογένειες, βύθισε στο πένθος την πόλη μας αλλά και ολόκληρη τη χώρα.

Κι αν το ίδιο το γεγονός μοιάζει πια μακρινό, οι μνήμες παραμένουν νωπές τόσο για κείνους που επέζησαν του ναυαγίου και αφηγούνται τις τραγικές στιγμές της μοιραίας νύχτας, όσο και γι’ αυτούς που έχασαν τους αγαπημένους τους ανθρώπους στα παγωμένα νερά της Φαλκονέρας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3/12

Γλυκέριος

4/12

Δαμασκηνός,

Δαμασκηνή,

Βαρβάρα,

Σεραφεΐμ

5/12

Διογένης,

Σάββας

6/12

Νικόλαος

7/12

Αμβρόσιος

8/12

Πατάπιος

9/12

Αννα,

σελ. 3 - 6 ~ Πολιτισμός - Σερφαρίσματα

σελ. 7 ~ Βιβλία - Αφορμή

σελ. 8 - 10 ~ Η ζωή μετά το ναυάγιο

σελ. 11 ~ Συνέντευξη με τον Αντώνη Χουδαλάκη

σελ. 12 ~ Παιδότοπος

σελ. 13 ~ Πρώτη διεθνική συνάντηση στο Τάρτου της Εσθονίας

σελ. 14 ~ “Πορεία μουληαριών, επικεφαλής οι βασιλείς”

σελ. 15 ~ Ιστορία της Ιατρικής: ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No. 542

Φανταστικό μουσείο

Πιέρο ντε λα Φραντσέσκα (Piero della Francesca), “Η Παναγία Λεχώνα” (Madonna del Parto), 1450, Μοντέρκι (κοντά στο Αρέτσο), Ιταλία.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

επίδοξος θηλυκός επισκέπτης του μικρού παρεκκλησίου στο ενοριακό νεκροταφείο της μικρής πόλης του Μοντέρκι κοντά στο Αρέτσο πληροφορείται από μια επεξηγηματική επιγραφή κατά την είσοδό του, ότι απαλλάσσεται από την κατάθεση του αντίτιμου του εισιτηρίου εάν καλύπτει την εξής προϋπόθεση: Δωρεάν είσοδος σε όσες βρίσκονται σε ενδιαφέρουσα!

Το μυστήριο που μοιάζει να καλύπτει αυτήν την άκρως ασυνήθιστη εισιτήριο - πρόσκληση, διαλευκάνεται αμέσως μόλις η έγγυος επισκέπτης αντικρύσει το αριστούργημα του Πιέρο ντε λα Φραντσέσκα που κοσμεί το μουσείο του παρεκκλησίου της μικρής αυτής πόλης της Τοσκάνης. Ακόμη και επί των ημερών μας πλήθος λεχώνων απ’ όλες τις περιοχές της Ιταλίας κατακλύζουν το μέρος για να προσκυνήσουν και να λάβουν την ευλογία της Madonna del Parto.

Η αποσπασματικά σωζόμενη, φθαρμένη τοιχογραφία προοριζόταν αρχικά για να στολίσει το βωμό του μικρού παρεκκλησίου. Βασισμένη σε μια ευφυή, όσο και απλή στη σύλληψή της ιδέα σε ό,τι αναφορά τη σύνθεση, η νωπογραφία απεικονίζει την Παναγία σε ενδιαφέρουσα να ξεπροβάλλει μέσα από μία σκνή, τη βελούδινη “αυλαία” της οποίας παραμερίζουν δύο άγγελοι που την πλαισιώνουν συμμετρικά και στον τρόπο απόδοσής τους αποτελούν, αφήνοντας κατά μέρος τις χρωματικές διαφορές, ακριβείς αντικαθρεφτισμούς ο ένας του

άλλου. Παράλληλα οι θεϊκοί εντολοδόχοι καλούνται με το διαπεραστικό τους βλέμμα να στήσουν την οπτική γέφυρα με το θεατή, τη στιγμή που η Παναγία σε μια ενστικτώδη κίνηση που μοιάζει να προοικονομεί τα Θεία Πάθη κατευθύνει το σκεπτικό, συνοφρυωμένο βλέμμα της προς τη φουσκωμένη της κοιλιά. Λουσιμένη στο φως του μακρουύ γαλάζιου φρεμάτος, μέσα από τα ανοικτά κουμπιά του οποίου αφήνεται να διαφανεί η λευκή πουκαμίσια, η νεαρή γυναίκα αγκαλιάζει με το δεξί χέρι την κοιλιά, αναπαύοντας το αριστερό σε μια ανατομικά δύσκαμπτη στάση στη μέση σε μια προσπάθεια να ευθυγραμμίσει το σώμα της, αντισταθμίζοντας το βάρος του μπηρικού φορτίου. Μονάχα το φωτοστέφανο που επιστέφει την περίτεχνα διατεταγμένη κόμη προδίδει τη θεία φύση της νεαρής λεχώνας, η οποία διαφορετικά θα μπορούσε κάλλιστα να συγκριθεί με μια οποιαδήποτε νεαρή κοπέλα της εποχής του καλλιτέχνη. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το έργο και στον τομέα της εικονογραφίας, “εκλαϊκεύοντας” και μεταφράζοντας σε ένα δυτικότροπο ιδίωμα έναν εικονογραφικό τύπο που μας είναι ευρέως γνωστός από τη βυζαντινή τέχνη -και δή στην Κρήτη, όπως φανερώνει και η απεικόνιση του τοίχου του βωμού στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στη Σκλαβοπούλα Σελίνου (γύρω στα 1290) που παραθέτω ενδεικτικά εδώ (βλ. εικ. κάτω) αυτόν της “Παναγίας Πλατυτέρας” ή “Παναγίας Βλαχερνιώτισσας”.

ΣΤΟ ΝΕΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ “ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ”

“Φως” σε άγνωστες πτυχές του Ελευθερίου Βενιζέλου

■ Παρουσιάζεται τη Δευτέρα στο Κ.Α.Μ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΒΙΑΚΗΣ

“Φως” σε άγνωστες πτυχές της ζωής του Ελευθερίου Βενιζέλου, από την παρουσία του στη Δήμο το 1934, ρίχνει ο 10ος τόμος της ετήσιας έκδοσης του Δήμου Χανίων: “Εν Χανίοις”, που θα παρουσιαστεί την ερχόμενη Δευτέρα στις 7 το απόγευμα στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (Κ.Α.Μ.).

Όπως είπε σε χθεσινή συνέντευξη Τύπου, η επιμελήτρια της έκδοσης, ειδική συνεργάτιδα των Γενικών Αρχείων του Κράτους, Ζαχαρένια Σημανδράκη, ο φετινός τόμος κατά κύριο λόγο είναι αφιερωμένος στις δύο μεγάλες επετείους:

• Στα 150 χρόνια από την Επανάσταση του 1866.

• Στα 80 χρόνια από τον θάνατο του Ελευθερίου Βενιζέλου.

Μάλιστα, απαντώντας σε ερώτηση για “νέα στοιχεία”, που παρουσιάζονται στην έκδοση, η κα Σημανδράκη, υπογράμμισε:

«Ποιος γνωρίζει ότι ο Ελευθέριος Βενιζέλος πήγε το 1934 στη Λήμνο; Υπάρχει όλο το υλικό της επίσκεψης του Βενιζέλου στη Λήμνο. Και ποιος γνωρίζει ότι ο Βενιζέλος ήταν εκλεγμένος βουλευτής στη Λήμνο το 1916; Καινούργια στοιχεία λοιπόν».

Η ίδια επισήμανε ότι «οι 15 συγγραφείς που περιελήφθησαν στον τόμο, ασχολούνται με θέματα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και πολύ προσिता προς το ευρύ κοινό. Το “Εν Χανίοις” είναι προσिता και προσβάσιμο από τον μέσο αναγνώστη, προσφέροντας γνώση για την ιστορία, αλλά και για πολλά άλλα θέματα και σε άλλα πεδία».

Η κα Σημανδράκη ευχαρίστησε όλους όσους ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για τη

Η επιμελήτρια της έκδοσης, ειδική συνεργάτιδα των Γενικών Αρχείων του Κράτους, Ζαχαρένια Σημανδράκη και η αντιδήμαρχος Χανίων, Βαρβάρα Περράκη.

συγγραφή και συμμετοχή στον τόμο, επισήμανε ότι «ο κάθε συγγραφέας εκτός του τόμου που δικαιούνται, εφόσον είναι συνεργάτης του βιβλίου, δικαιούνται και τα 50 ανάτυπα της εργασίας του».

Σε ό,τι αφορά τη θεματολογία του “Εν Χανίοις”, η επιμελήτρια της έκδοσης εξήγησε ότι «συνηθίζουμε να τηρούμε τις ανάλογες επετείους. Του χρόνου είναι η Επανάσταση του 1897.

Τον επόμενο χρόνο είναι η Κρητική Αυτονομία το 1898. Κατά κύριο λόγο λοιπόν οι εργασίες ζητούμε περίπου να ανταποκρίνονται σε αυτά τα πεδία, χωρίς όμως να αποκλείονται άλλες σημαντικές παράμετροι των θεμάτων».

Στις τελευταίες σελίδες του νέου τόμου, περιλαμβάνεται παράρτημα με φωτογραφικό λεύκωμα για τις δύο προαναφερόμενες επετείους (για την Επανάσταση του 1866 και για τον Ελευθέριο Βενιζέλο) που έχει επιμεληθεί ή ίδια η κα Σημανδράκη.

Από την πλευρά της, η αντιδήμαρχος Πολιτισμού, Βαρβάρα Περράκη, σημείωσε ότι «ο δωρεάν διανομή αυτού του τόμου

στους συμπολίτες μας δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσουν πλευρές του παρελθόντος και του παρόντος μας σε ιστορικό, κοινωνικό, λογοτεχνικό, λαογραφικό, καλλιτεχνικό, εκπαιδευτικό επίπεδο και συγχρόνως αναδεικνύει μελέτες κι εργασίες σημαντικών ανθρώπων, που ασχολούνται με τον τόπο μας».

Παράλληλα, επισήμανε ότι η συγκεκριμένη έκδοση αποτελεί εργαλείο τοπικής ιστορίας ενώ ευχαρίστησε την Επιμελήτρια της έκδοσης, Ζαχαρένια Σημανδράκη, καθώς και τα μέλη της συντακτικής επιτροπής, όπως επίσης και τους συνεργάτες - συγγραφείς του τόμου.

Να σημειώσουμε ότι στη Συντακτική Επιτροπή του “Εν Χανίοις 2016” συμμετέχουν η φιλόλογος - ιστορικός Στέλλα Αλιγιζάκη, ο δάσκαλος - λαογράφος Σταμάτης Αποστολάκης, η πρόεδρος του Συνδέσμου Φιλολόγων Χανίων, Μαρίνα Αρετάκη, η ειδική συνεργάτις των Γενικών Αρχείων του Κράτους, Ζαχαρένια Σημανδράκη και η προϊσταμένη των Δημοτικών Βιβλιοθηκών Χανίων, Παρασκευή Χουδαλάκη.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Χριστουγεννιάτικη αγορά αλληλεγγύης

Μεγάλη χριστουγεννιάτικη αγορά για μία ακόμα χρονιά διοργανώνει στις 3 και 4 Δεκεμβρίου στην Πύλη Σαμπιονάρα, ο Πολιτιστικός Σύλλογος “Νέοι Πολίτες του Κόσμου” με συνδιοργανωτή την Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ.

Σε μια ζεστή χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα, ο επισκέπτης θα βρει πολλά και πρωτότυπα δώρα, χριστουγεννιάτικα και μη, γλυκίσματα απ’ όλο τον κόσμο και φαγητά, αλλά και τα παραδοσιακά πλέον δώρα-έκπληξη του συλλόγου. Η επιλογή δώρων και γλυκισμάτων θα είναι μεγαλύτερη από ποτέ, αφού και φέτος πολλοί Χανιώτες εθελοντές θα συμμετάσχουν με προσφορά δικών τους κατασκευών και κατασκευασμάτων.

Σκοπός της εκδήλωσης, σύμφωνα με τον Σύλλογο “Νέοι Πολίτες του Κόσμου” είναι αφενός η ανεύρεση πόρων για το Τριθέσιο Ειδικό Δημοτικό και Νηπιαγωγείο για Αυτιστικά Παιδιά Χανίων, όπως και για τη βιβλιοθήκη “βιβλιομανία” του συλλόγου “Νέοι Πολίτες του Κόσμου” στην οδό Σήφακα 75 στην Σπλάντζα, κι αφετέρου η ενημέρωση του ευρύτερου κοινού για τα προγράμματα, αλλά και για τις δυσκολίες τόσο της βιβλιοθήκης όσο και του σχολείου.

Η χριστουγεννιάτικη αγορά θα είναι ανοικτή από τις 11 το πρωί έως τις 9 το βράδυ.

ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Επίσης, το Χριστουγεννιάτικο παζάρι των Γιατρών του Κόσμου θα πραγματοποιηθεί από 7 ως 14 Δεκεμβρίου στην Πύλη Σαμπιονάρα, ώρες 10π.μ. - 2μ.μ. και 5μ.μ. - 10μ.μ.

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΤΑΛΟΥ

Εργαστήριο ευχών

Δημιουργικό εργαστήριο ευχών θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή στις 11 το πρωί στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Σταλού.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση του Δήμου Χανίων, «Αυτά τα Χριστούγεννα η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος προσκαλεί τα παιδιά όλων των βιβλιοθηκών του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών να στείλουν τις ευχές τους για να τη συνοδεύουν στο καινούργιο της σπίτι το 2017.

Τις επόμενες ημέρες, ένα δημιουργικό εργαστήριο ευχών θα πραγματοποιηθεί σε 70 βιβλιοθήκες σε όλη την Ελλάδα, αξιοποιώντας υλικό και οδηγίες που θα σταλούν από την Εθνική Βιβλιοθήκη. Το εργαστήριο θα στηρίζεται πάνω σε αποσπάσματα από βιβλία που τα παιδιά θα πρέπει να μετατρέψουν σε μια ευχή για το νέο έτος.

Οι ευχές των παιδιών θα σταλούν ταχυδρομικά στην Εθνική Βιβλιοθήκη και θα κρεμαστούν σε ειδική κατασκευή προκειμένου να στολίσουν το νέο της σπίτι στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ

Γιορτινές εκδηλώσεις δράσεις αλληλεγγύης

■ Με ελεύθερη είσοδο για το κοινό

“Μήνας Γιορτής - Μήνας αλληλεγγύης” ο Δεκέμβριος για την Αντιπεριφέρεια Χανίων που διοργανώνει ένα πλούσιο πρόγραμμα πολιτιστικών δράσεων, αφιερωμένων στο συνάνθρωπο, ο οποίος δοκιμάζεται σκληρά, στις δύσκολες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που βιώνει ο τόπος μας.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων έχει ως εξής:

5 Δεκεμβρίου - 8 Δεκεμβρίου: Θεατρική Παράσταση: “Και του καιρού και Πάντα”, για τους μαθητές των Σχολείων, με τη Μαρινέλλα Βλαχάκη και τον Λεωνίδα Μαρινδάκη.

14 Δεκεμβρίου: Μουσικά Παραμύθια για μικρούς και μεγάλους με τα Μουσικά Σύ-

νολα του Π.Κ. Χανίων, σε μουσική Στέλιου Ιωαννίδη.

15 Δεκεμβρίου - 16 Δεκεμβρίου: Μουσική Παράσταση για τους μαθητές των Σχολείων μας, με το Χανιώτικο Συγκρότημα, Vamos ensemble.

17 Δεκεμβρίου - 18 Δεκεμβρίου: Θεατρική Παράσταση βασισμένη στο Παραμύθι της Ευδοκίας Σκορδαλά - Κακατσάκη “Ο Βασιλιάς των Ονείρων”, από τη Θεατρική Ομάδα του Συλλόγου Φίλων Θεάτρου Χανίων.

19 Δεκεμβρίου: Jaz Concert. Διεύθυνση Ορχήστρας: Στέλιος Ιωαννίδης.

20 Δεκεμβρίου: Χριστουγεννιάτικη Βραδιά με το Μουσικό Σχολείο Χανίων

Όλες αυτές οι εκδηλώσεις είναι με ελεύθερη και προαιρετική προσφορά τροφίμων μακράς διαρκείας για το Κοινωνικό Παντοπωλείο της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.

Εκτός των παραπάνω εκδηλώσεων, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων είναι συνδιοργανωτής δύο ακόμη δράσεων:

7 Δεκεμβρίου: Δράση Αλληλεγγύης για τον Σύλλογο Εθελοντικής Προσφοράς και Στήριξης “Ορίζοντας”.

22 Δεκεμβρίου: Χριστουγεννιάτικη Συναυλία της Αδελφότητας Μικρασιατών Χανίων “Ο Άγιος Πολύκαρπος”, με κοινωνικό εισιτήριο για τη στήριξη των Συσσιτίων της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας & Αποκρώνου.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

Εως και Τετάρτη 7/12

"LION"

Προβολές: 8 και 10.15 μ.μ.

"Η ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗ"

Προβολές: 7.45 και 10μ.μ.

Σάββατο 3 και Κυριακή 4/12

"ΟΙ ΕΥΧΟΥΛΗΔΕΣ"

Προβολή 6 μ.μ. (ελληνικά)

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

"UNDERWORLD"

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 & 10.45 μ.μ.

"BACHELOR"

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 & 10.45 μ.μ."ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΠΟΥ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ"Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.15 μ.μ.

"ΣΥΜΜΑΧΟΙ"

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 8.30 μ.μ.

"ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΑΣ
ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ"Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
10.45 μ.μ."ΤΡΕΧΑΤΕ ΠΟΔΑΡΑΚΙΑ ΜΟΥ"
(μεταγλ.)

Σαββατοκύριακο: 6.30 μ.μ.

"ΠΕΛΑΡΓΟΙ" (μεταγλ.)

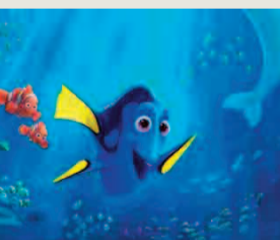
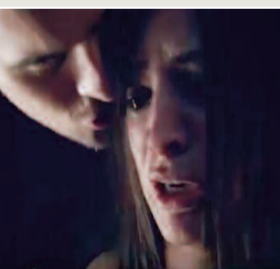
Σαββατοκύριακο: 6.30 μ.μ.

"ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΤΗ ΝΤΟΡΙ"
(μεταγλ.)

Σαββατοκύριακο: 6.30 μ.μ.

"BACHELOR"

"ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΑΣ
ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ""ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΤΗ
ΝΤΟΡΙ"

"ΣΦΑΓΕΙΟ"

"ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑ ΖΩΑ
ΚΑΙ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ"STER CINEMAS
(MEGA PLACE)

Τηλ.: 2821057757-8-9

"UNDERWORLD 5"

ΑΙΘ. 1: Καθημερινά: 8.30 & 10.30 μ.μ.

"BACHELOR"

ΑΙΘ. 2: Καθημερινά: 7.45 & 10 μ.μ.

"ΣΥΜΜΑΧΟΙ"

ΑΙΘ. 3: Καθημερινά: 8.30 μ.μ.

"ΣΦΑΓΕΙΟ"

ΑΙΘ. 3: Καθημερινά: 10 μ.μ.

"ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΠΟΥ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ"

ΑΙΘ. 1: Καθημερινά 6 μ.μ.

"ΤΡΕΧΑΤΕ ΠΟΔΑΡΑΚΙΑ ΜΟΥ"

ΑΙΘ. 2: Ως Κυρ.: 5.45 μ.μ.

"ΠΕΛΑΡΓΟΙ"

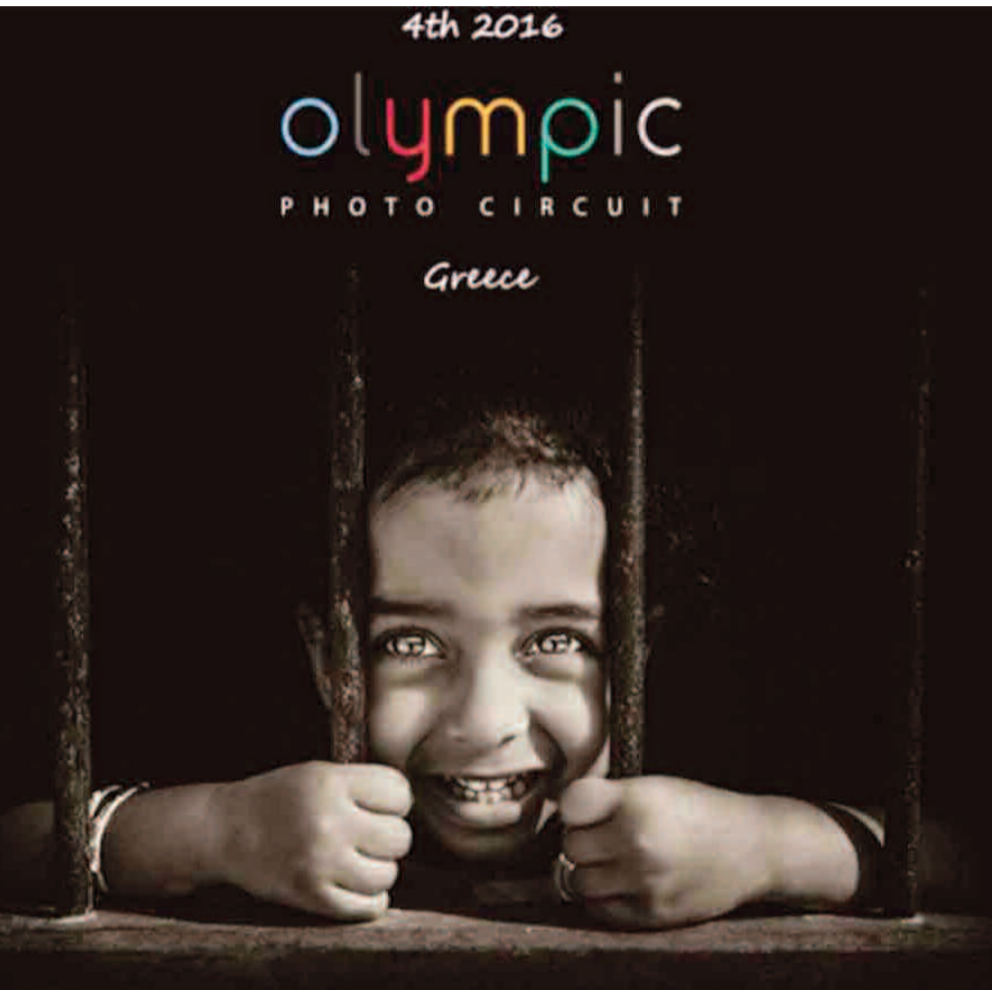
ΑΙΘ. 3 Σαββατοκύριακο: 5.30 μ.μ.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Η Ελληνική Καλλιτεχνική Φωτογραφία και το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Χανίων διοργανώνουν τελετή απονομής των βραβείων και παρουσίασης των βραβευμένων φωτογραφιών του 4ου παγκόσμιου διαγωνισμού καλλιτεχνικής φωτογραφίας OLYMPIC photo circuit που θα γίνει στα Χανιά στον χώρο του Επιμελητηρίου στην οδό Ελευθερίου Βενιζέλου 4, στην αίθουσα του 4ου ορόφου την Παρασκευή 9 Δεκεμβρίου στις 8:30μ.μ.

Ο παγκόσμιος αυτός διαγωνισμός καλλιτεχνικής φωτογραφίας γίνεται για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στο Ηράκλειο με ρεκόρ συμμετοχών, 994 καλλιτέχνες φωτογράφοι από 75 χώρες που

έστειλαν 11.700 φωτογραφίες για να κριθούν. 12μελής επιτροπή από τα Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα, την Αγγλία, τη Σιγκαπούρη, την Ισπανία, και την Ελλάδα έκριναν τις φωτογραφίες και βράβευσαν τις καλύτερες. Η κρίση έγινε στο

Ξενοδοχείο "Αστόρια" του Ηρακλείου τον περασμένο Φεβρουάριο.

Ο διαγωνισμός αυτός λόγω του μεγάλου αριθμού των συμμετεχόντων κατατάσσεται στους 10 καλύτερους που γίνονται στον κόσμο ανά έτος

και οι οποίοι είναι περίπου 450. Τελεί υπό την αιγίδα των

τριών μεγαλύτερων παγκόσμιων ομοσπονδιών φωτογραφίας GPU, FIAP και PSA.

Είσοδος ελεύθερη. Πληροφορίες www.olympicphotocircuit.com.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

"Φινλανδοί αρχιτέκτονες
με το βλέμμα στην Ελλάδα"

Με οργανωμένες ξεναγήσεις και ομιλίες συνεχίζεται το πρόγραμμα των παράλληλων εκδηλώσεων της έκθεσης με θέμα "Φινλανδοί αρχιτέκτονες με το βλέμμα στην Ελλάδα" που πραγματοποιείται στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου.

Οι ξεναγήσεις θα γίνουν σήμερα στις 11 π.μ., την Πέμπτη 8 Δεκεμβρίου στις 7:30 μ.μ. και την Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου στις 7:30 μ.μ. από την Αμαλία Κωτσάκη, καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πολυτεχνείου Κρήτης και επιμελήτρια της έκθεσης.

Επίσης, διάλεξη με θέμα: "Οι βενετίες του Ορεσουτ" θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 8 Δεκεμβρίου στις 8μ.μ. από τον Γιώργο Βαρουδάκη, αρχιτέκτονα, πρόεδρο Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ. στην Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων.

Η έκθεση περιλαμβάνει σκίτσα και φωτογραφίες Φινλανδών αρχιτεκτόνων από την Ελλάδα. Εκτίθενται έργα των Γ. Τ. Π. Τσίβιτς (1815-1862), Γιάκομπ Άρεπερι (1847-1914), Ούσκο Νύστρομ (1861-1925), Χίλντινγκ Έκελουντ (1893-1984) και Άλβαρ Άαλτο (1898-1976). Όλοι οι παραπάνω αρχιτέκτονες ταξίδεψαν στην Ελλάδα με σκοπό να μελετήσουν από κοντά τα επιτεύγματα της κλασικής αρχιτεκτονικής, την οποία χρησιμοποίησαν ως αναφορές στα δικά τους έργα.

Την έκθεση διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ. και το Φινλανδικό Ινστιτούτο Αθηνών με την υποστήριξη του Μουσείου Φινλανδικής Αρχιτεκτονικής και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Φινλανδίας.

Η έκθεση θα διαρκέσει ως 17/12/2016.

Ώρες λειτουργίας: καθημερινά 11 - 2μ.μ. και Τετάρτη 6μ.μ. -9μ.μ.

ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ

Μουσική βραδιά με τον
Χαράλαμπο Γαργανουράκη

Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου Παλαιόχωρας διοργανώνει μουσική βραδιά με τον Χαράλαμπο Γαργανουράκη και τους Ν. Καραβιράκη λαούτο τραγούδι & Στρ. Μαμαλάκη λαούτο - τραγούδι, σήμερα και ώρα 9 μ.μ. στην αίθουσα του Δήμου Παλαιόχωρας.

Είσοδος 7 ευρώ, παιδιά ως 12 ετών δωρεάν.

ΔΙΗΜΕΡΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Η πολυσιχιδής προσωπικότητα και προσφορά του Κωνσταντίνου Μάνου

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

Την πολυσιχιδή προσωπικότητα του Κωνσταντίνου Θρ. Μάνου (1869 - 1913) και τη μεγάλη του προσφορά στους απελευθερωτικούς αγώνες και τα γράμματα φιλοδοξεί να φωτίσει το διήμερο συνέδριο με θέμα: "Η προσφορά του Κωνσταντίνου Μάνου στα γράμματα στην Κρήτη και στο Έθνος" που θα πραγματοποιηθεί σήμερα και αύριο στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Στιγμιότυπο από τη συνέντευξη Τύπου που παραχώρησαν μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου για τον Κ. Μάνο.

Οι εργασίες του συνεδρίου, που διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο Χανίων σε συνεργασία με το Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας και τη συμπάρασταση της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, θα ξεκινήσουν σήμερα στις 5 το απόγευμα και αύριο Κυριακή στις 11 το πρωί και περιλαμβάνουν εισηγήσεις από διακεκριμένους ακαδημαϊκούς, εκπαιδευτικούς και συγγενικά πρόσωπα του Κ. Μάνου.

Κατά τη συνέντευξη Τύπου που παραχώρησαν μέλη της οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου, ο γενικός γραμματέας του Πνευματικού Κέντρου Μανώλης Κελαϊδής αναφέρθηκε στη μεγάλη συμβολή του Κ. Μάνου στους αγώνες για την απελευθέρωση της Κρήτης, στα πολιτικά δρώμενα και στα γράμματα. Ο κ. Κελαϊδής αναφέρθηκε στην ειδική σχέση του Κ. Μάνου με την αεροπορία ως ο πρώτος Έλληνας επιβάτης αεροπλάνου στην Ελλάδα (1909) αλλά και ο πρώτος Έλληνας μη στρατιω-

τικός που έχασε τη ζωή του με στρατιωτικό αεροπλάνο (1913).

Η αντιπρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Βαρβάρα Περράκη σημείωσε ότι η ιστορική μνήμη «είναι όπλο και καταφύγιο για την χτίσουμε ως λαός ένα παρόν και ένα εθνικό μέλλον ασφαλές και ελπιδοφόρο» και χαρακτήρισε τον Κ. Μάνο «τεράστια και πολύπτυχη προσωπικότητα» που πρόσφερε πολλά στην πνευματική, αγωνιστική και εθνική ζωή του τόπου.

Ο πρόεδρος του Κέντρου Κρητικής Λογοτεχνίας Κώστας Μουτζούρης υπογράμμισε ότι ο Κ. Μάνος «πρέπει να έχει διακεκριμένη θέση στη μνήμη και στην καρδιά μας. Τα έδωσε όλα για τα γράμματα και την Κρήτη και το έθνος ολόκληρο και με το συ-

νέδριο αυτό θέλουμε να πούμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στην ψυχή του για όσα αυτός μας πρόσφερε», επεσήμανε ο κ. Μουτζούρης.

Ο εγγονός του Κ. Θρ. Μάνου, Κωνσταντίνος Αλεξ. Μάνος, χαρακτήρισε τον παππού του ως έναν περίφημο, ανιδιοτελή, αλλά και ιδιόρρυθμο άνθρωπο, με αντιλήψεις, αποφάσεις και ιδέες που δεν ήταν πάντοτε αποδεκτές από όλους.

«Θέλω να ευχαριστήσω τον Κώστα (Μουτζούρη), για την εμπνευσμένη ιδέα του συνεδρίου και βεβαίως τους συνεργάτες του τη Σούλα (Ζώτου) και τον Μανώλη (Κελαϊδή) που οργάνωσαν την υλοποίησή του», είπε καταλήγοντας ο κ. Μάνος.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αναλυτικά το πρόγραμμα του συνεδρίου έχει ως εξής:

Σάββατο 3 Δεκεμβρίου:

- 17.40: Νίκος Παπαδογιαννάκης, ομ. καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης "Ο Κωνσταντίνος Μάνος στον Χρόνο και στον Τόπο",
- 18.00: Κωνσταντίνος Αλεξ. Μάνος, εγγονός "Η προέλευση και η ιστορία των Μάνων",
- 18.20: Μαρία Πατρελάκη, DEA Φιλολογίας "Ο Κωνσταντίνος Μάνος και ο Λορέντζος Μαβίλης στην Αναθεωρητική Βουλή του 1911 για το Γλωσσικό Ζήτημα",
- 18.40: Γεώργιος Δολιανίτης, σχολάρχης "Η συμβολή του Κωνσταντίνου Μάνου στο Αθλητικό και Ολυμπιακό Γίγνεσθαι",
- 19.40: Κώστας Μουτζούρης, DEA Φιλολογίας "Ο Κωνσταντίνος Μάνος μεταφραστής της Αντιγόνης του Σοφοκλή",
- 20.00: Καλλιόπη Κωτσάκη, DEA Φιλολογίας "Η Ποιητική του Κωνσταντίνου Μάνου στα Τραγούδια του βουνού· ο διάλογος με τα Τραγούδια του χωριού του Γεωργίου Δροσίνη",
- 20.20: Βασιλεία (Λιάνα) Καλοκέρη, δρ Φιλολογίας, σχολική σύμβουλος Φιλολόγων Ηρακλείου "Ο Κωνσταντίνος Μάνος και η εποχή του. Προτάσεις ανακαλυπτικής και κριτικής προσέγγισης

στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση",

• 20.40: Χριστίνα Βαμβούρη, ΜΑ Φιλολογίας, σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Δράμας & Ελένη Βουσολίνου, δρ Φιλολογίας, καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Κέρκυρα) "Διαθεματική προσέγγιση της Ποίησης του Κωνσταντίνου Μάνου στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση".

Κυριακή 4 Δεκεμβρίου:

- 11.00 Πηνελόπη Ντουντουλάκη, γιατρός, ποιήτρια, Ο Κωνσταντίνος Μάνος και οι Λάκκοι
- 11.20 Βασίλης Χαρωνίτης, Ο Κωνσταντίνος Μάνος δήμαρχος Χανίων
- 11.40 Εμμανουήλ Χαλκιαδάκης, Δρ Ιστορίας, διδάσκων στην Π. Α. Ε. Α. Κ. και στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ο Κωνσταντίνος Μάνος και η Επανάσταση του Θερίσου
- 12.00 Εμμανουήλ Κελαϊδής, πτέραρχος ε. α., Ο Μάνος «συγκυβερνήτης» σε πολεμική αποστολή
- 13.00 Ελπινίκη Νικολουδάκη - Σουρή, καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης, Το αρχείο του Κωνσταντίνου Μάνου : ένας πολύτιμος θησαυρός. Θέματα και περιεχόμενα
- 13.20 Σταμάτης Αποστολάκης, δάσκαλος, λαογράφος, Η λαϊκή μούσα για τον Κωνσταντίνο Μάνο

• 13.40 Βράβευση όσων διακρίθηκαν στον διαγωνισμό στη μαντινάδα και στο (νέο) ριζίτικο για τον Κωνσταντίνο Μάνο και την προσφορά του.

Τα αποτελέσματα του διαγωνισμού στη μαντινάδα και το (νέο) ριζίτικο με θέμα: "Η προσφορά του Κωνσταντίνου Θρ. Μάνου στα Γράμματα, στην Κρήτη και στο Έθνος", όπως ανακοινώθηκαν από το Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας έχουν ως εξής:

Μαντινάδες

Πρώτο βραβείο: Λυγερή (Δήμητρα Λούπη - Πασαριβάκη, Φουρνές Χανίων)

Δεύτερο βραβείο: Αστερόπη (Πόπη Γρηγοράκη, Χανιά)

Τρίτο βραβείο: Αετομαδαρίτης (Νικόλαος Δρακάκης, Χανιά)
Έπαινος: Μοσκολίβανο (Χαρίκλεια Τζιγκουνάκη, Χανιά).

(Νέο) Ριζίτικο

Πρώτο βραβείο: Λυγερή (Δήμητρα Λούπη - Πασαριβάκη, Φουρνές Χανίων).

Δεύτερο βραβείο: Μοσκολίβανο (Χαρίκλεια Τζιγκουνάκη, Χανιά)

Τρίτο βραβείο: Αετομαδαρίτης (Νικόλαος Δρακάκης, Χανιά)
Έπαινος: Χανιώτης (Γεώργιος Π. Γιακουμινάκης, Βύρωνας, Αθήνα).

Συνεργασία Βιβλιοθηκών Δήμου Χανίων και Πολυτεχνείου

Η διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων και της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Πολυτεχνείου Κρήτης εξετάστηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "Γνωρίζω από κοντά τις Βιβλιοθήκες της πόλης μου", σε συνάντηση εργασίας, που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 29 Νοεμβρίου στις εγκαταστάσεις της Βιβλιοθήκης στο Πολυτεχνείο Κρήτης.

Η συνάντηση, στην οποία συμμετείχαν η προϊσταμένη της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων, Βιβή Χουδαλάκη και οι βιβλιοθηκονόμοι, Θεανώ Μποράκη, Μαρία Μαραβελάκη, Λίτσα Μαστορακάκη και Ανδρέας Σατλάνης, πραγματοποιήθηκε έπειτα από πρόσκληση του πρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης και Προέδρου της Επιτροπής της Βιβλιοθήκης, καθ. Βασιλείου Διγαλάκη.

Παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Βιβλιοθήκης του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.) και της Βιβλιοθήκης του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Κρήτης (Τ.Ε.Ι.).

Στο πλαίσιο της συνάντησης η προϊσταμένη Διεύθυνσης της Βιβλιοθήκης, Μαρία Νταουντάκη, παρουσίασε αναλυτικά τις βελτιωμένες υπηρεσίες και τον νέο εξοπλισμό της Βιβλιοθήκης.

ΣΤΟΝ "ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ"

Διάλεξη για την Ενωση της Κρήτης με την Ελλάδα

Ο Φιλολογικός Σύλλογος Χανίων "Ο Χρυσόστομος" διοργανώνει την 5η Δεκεμβρίου, ημέρα Δευτέρα και ώρα 7 μ.μ. διάλεξη με ομιλήτη τον ιστορικό κ. Τάσο Σακελλαρόπουλο Υπεύθυνο των Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη με θέμα: "Βήματα και σταθμοί στην πορεία προς την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Κοινωνία και οικονομία στις πόλεις και την ύπαιθρο. Εξελίξεις και νεωτερικότητα". Η ομιλία θα συνοδεύεται από έκθεση επιλεγμένων φωτογραφιών του Περικλή Διαμαντόπουλου, από το αρχείο του Συλλόγου και θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια του εορτασμού της επετείου, της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

σερφ@ρίσματα

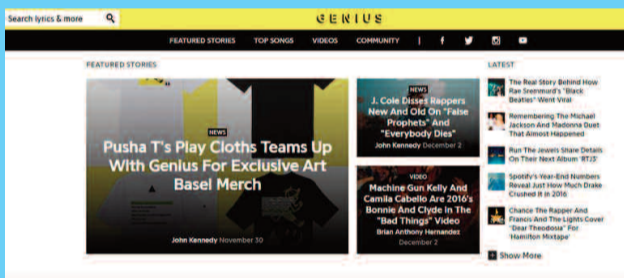
Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Μουσείο παπουτσιών

www.batashoemuseum.ca

Τα παπούτσια -ναι, τα παπούτσια- αντικατοπτρίζουν ιστορικές περιόδους και δείχνουν και αυτά την πορεία του κόσμου ανά τους αιώνες. Και όσο και να σας φανεί παράξενο, για τα καθημερινά αριστουργήματα που προστατεύουν τα πόδια μας, υπάρχουν ολόκληρο μουσείο, στον Καναδά, όπου οι επισκέπτες παρακολουθούν το πέρασμα των χρόνων, μέσα από ένα ταξίδι στα... παπούτσια. Περισσότερα από χίλια παπούτσια και σχετικά με τα παπούτσια εργαλεία βρίσκονται στις προθήκες του μουσείου καλύπτοντας περί τα 4.500 χρόνια ιστορίας. Εσείς, μπορείτε να πάρετε μια διαδικτυακή γεύση, με μια επίσκεψη στον σύνδεσμο.

Πανέξυπνο

http://genius.com

Το site φιλοδοξεί να είναι ένας ιντερράκτιβ οδηγός που αφορά την ανθρώπινη τέχνη και κουλτούρα. Εδώ θα βρείτε διάφορα κείμενα, μουσικές, σελίδες βιβλίων κ.λπ. που εξηγούν, επεξηγούν, δίνουν απαντήσεις αλλά και γενούν και ερωτήματα όσον αφορά σε έργα μεγάλων καλλιτεχνών, όπως για παράδειγμα ο Σέξπηρ. Πρόκειται για ένα είδος mini wikipedia που γεμίζει από δημοσιεύματα χρηστών του Ιστού, μόνο που όλα περνούν από το "κόσκινο" των ιδρυτών του που υπόσχονται πως τσεκάρουν κάθε πληροφορία προτού ανέβει δημόσια. Αν σας έχει εντριγκάρει, ρίξτε του μια ματιά.

Next week's meal plan: 5 easy recipes for the week ahead, from slow cooker vegan chili to decadent grilled cheese and tomato soup.

Από μαμάδες

http://coolmompicks.com

Οι μαμάδες γνωρίζουν τα πάντα. Οι Ελληνίδες μάνες, γνωρίζουν ακόμα περισσότερα. Σε κάθε περίπτωση, εκείνο που πρέπει να δεχτούμε όλοι, είναι πως οι μαμάδες ψάχνουν και όποιος ψάχνει και βρίσκει, και μαθαίνει και έχει πάντα αξιόλογες συμβουλές να δώσει. Αυτό εκμεταλλεύτηκε και οι δημιουργοί αυτού του ιστότοπου που... εβαλαν μανούλες να φωτογραφίσουν και να προτείνουν διάφορα καλούδια, από συνταγές μέχρι προϊόντα, από αντικείμενα για το σπίτι μέχρι συμβουλές καθαρισματος, από ομορφιά μέχρι ότι μπορείτε και δεν μπορείτε να σκεφτείτε. Δείτε το οπωσδήποτε, διότι οι μαμάδες ξέρουν!

ΣΤΟ Τ.Ε.Ε.

Πανόραμα Ιταλικού
Κινηματογράφου

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 2016-2017

ΠΡΟΒΟΛΕΣ:
ΑΙΘΟΥΣΑ Τ.Ε.Ε.
ΝΕΑΡΧΟΥ 23, ΧΑΝΙΑ
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 20.00

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

- ΚΥ04ΔΕΚ16** Έτσι τελείωσε μια μεγάλη αγάπη /Senso /Λουκίνο Βισκόντι, 1954
- ΚΥ11ΔΕΚ16** Υπεράνω πάσης υποψίας /Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto /Ελιο Πέτρι, 1970
- ΚΥ18ΔΕΚ16** Στον καθένα το δικό του /A ciascuno il suo /Ελιο Πέτρι, 1967
- ΚΥ19ΙΑΝ17** Κουεμάντα /Queimada /Τζιλο Ποντεκόρβο, 1969
- ΚΥ22ΙΑΝ17** Οι σύντροφοι /I Compagni /Μάριο Μονιτσέλι, 1962
- ΚΥ29ΙΑΝ17** Ρώμη, ανοχύρωτη πόλη /Roma città aperta /Ρομπερτο Ροσελίνο, 1954
- ΚΥ05ΦΕΒ17** Μάμα Ρόμα /Mamma Roma /Τιέρ Πάολο Παζολίνι, 1962
- ΚΥ12ΦΕΒ17** Η Αντουά και οι φίλες της /Adua e le Compagne /Αντόνιο Πιερραντζέλι, 1960
- ΚΥ19ΦΕΒ17** Ταξίδι στην Ιταλία /Viaggio in Italia /Ρομπερτο Ροσελίνο, 1950
- ΚΥ26ΦΕΒ17** Σάκο και Βαντσέτι /Sacco e Vanzetti /Τζουλιάνο Μοντάλντο, 1971

Το 5ο "Πανόραμα Ιταλικού Κινηματογράφου" παρουσιάζει στα Χανιά ο πολιτιστικός σύλλογος "Οι Φίλοι των γραμμάτων και των τεχνών", σε συνεργασία με τη New Star.

άθε Κυριακή στις 8μ.μ. στη φιλόξενη αίθουσα ορόφου του Τ.Ε.Ε. Δυτικής Κρήτης (Νεάρχου 23, είσοδος από Γιαμπουδάκη) θα προβάλλονται σπάνιες ταινίες ποιότητας καταξιωμένων Ιταλών σκηνοθετών.

- Το πρόγραμμα των προβολών έχει διαμορφωθεί ως εξής:
1. Αύριο Κυριακή: Έτσι τελείωσε μια μεγάλη αγάπη/Senso (1954), του Λουκίνο Βισκόντι.
 2. Κυριακή, 11 Δεκεμβρίου: Υπεράνω πάσης υποψίας/Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto (1970), του Ελιο Πέτρι.
 3. Κυριακή, 18 Δεκεμβρίου: Στον καθένα το δικό του/A ciascuno il suo (1967), του Ελιο Πέτρι
 4. Κυριακή, 15 Ιανουαρίου: Κουεμάντα/Queimada (1969), του Τζιλο Ποντεκόρβο.
 5. Κυριακή, 22 Ιανουαρίου: Οι σύντροφοι/I Compagni (1962), του Μάριο Μονιτσέλι.
 6. Κυριακή, 29 Ιανουαρίου: Ρώμη, ανοχύρωτη πόλη/Roma città aperta (1954)
 7. Κυριακή, 5 Φεβρουαρίου: Μάμα Ρόμα/Mamma Roma (1962), του Πιέρ Πάολο Παζολίνι.
 8. Κυριακή, 12 Φεβρουαρίου: Η Αντουά και οι φίλες της/Adua e le Compagne (1960), του Αντόνιο Πιερραντζέλι.
 9. Κυριακή, 19 Φεβρουαρίου: Ταξίδι στην Ιταλία/Viaggio in Italia (1950), του Ρομπερτο Ροσελίνο.
 10. Κυριακή, 26 Φεβρουαρίου: Σάκο και Βαντσέτι/Sacco e Vanzetti (1971), του Τζουλιάνο Μοντάλντο.

"ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΡΙΤΑ"

Τελευταίες παραστάσεις από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης

Τις τρεις τελευταίες παραστάσεις του έργου "Εκπαιδύοντας της Ρίτα", του Willy Russell, παρουσιάζει το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης σήμερα Σάββατο στις 9μ.μ., αύριο Κυριακή και τη Δευτέρα στις 7:30 μ.μ. στο Βενιζέλιο Ωδείο Χανίων.

Η Ρίτα (την οποία υποδύεται η Ελία Βεργανελάκη) είναι μια "άξεστη" κομμώτρια που αποφασίζει να μορφωθεί, επιλέγοντας τη λογοτεχνία και για αυτό τον λόγο κάνει αίτηση στο ανοικτό πανεπιστήμιο, όπου γίνεται δεκτή. Ο δάσκαλός της είναι ο Φρανκ (τον οποίο ενσαρκώνει ο Χρήστος Ροδάμης), ένας μεσήλικος με μεγάλη έφεση στο ποτό και με τα δικά του... προβλήματα. Ο ένας γνωρίζει καλύτερα τον άλλον και, εν τέλει, ο ένας "εκπαιδεύει" τον άλλο αλλά και τον ίδιο του τον εαυτό, μέσα από σπαρταριστούς διαλόγους.

Το έργο ανέβηκε πρώτη φορά στο Λονδίνο το 1980 και το 1983 γυρίστηκε η ομώνυμη ταινία με τον Μάικλ Κέην στο ρόλο του Φράνκ και την Τζούλι Γουόλτερς στο ρόλο της Ρίτας.

Η μετάφραση, διασκευή, σκηνοθεσία και μουσική επιμέλεια είναι του Γιάννη Καραχισαρίδη, τα σκηνικά - κοστούμια και οι φωτισμοί του Αντώνη Χαλκιά.

Η τιμή του εισιτηρίου είναι 12 ευρώ και 10 ευρώ (παιδικό, φοιτητικό, τρίτεκνοι,

πολύτεκνοι, άνεργοι, άνω των 65, ΑΜΕΑ 67%) ενώ ισχύουν εισιτήρια ΟΓΑ.

Προπώληση - κρατήσεις θέσεων: Γραφεία Θεάτρου (Νικ. Φωκά 5), τηλ.: 2821044256-2821023333, όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ "ΜΑΝΟΣ ΚΑΤΡΑΚΗΣ"

"Ένας Ταξιδιώτης"

Το θεατρικό έργο "Ένας Ταξιδιώτης" του Μωρίς Ντρυόν, παρουσιάζει ο "Θεατρικός Κύκλος" σήμερα Σάββατο και αύριο Κυριακή στις 9:30 μ.μ. ακριβώς, στην αίθουσα "Μάνος Κατράκης" (οδός Ιφιγενείας, Χρυσή Ακτή Χανιά).

Εργο γραμμένο το 1953, εν πολλοίς μη παρουσιασμένο στην Ελλάδα, μια πολιτική κομμεντί, γραμμένη από τον διανοούμενο ακαδημαϊκό Μωρίς Ντρυόν, τον στιχουργό του ύμνου των Μακί, στην Γαλλική Αντίσταση στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ένα κείμενο

που θα μπορούσε να πει κανείς ότι γράφτηκε πρόσφατα, τόσο στην πλοκή του όσο και στη θεματική του.

Η μετάφραση είναι του Τάκη Σωτήρη. Τη σκηνοθετική επιμέλεια έχει ο Μανόλης Πουλής, όπως και τη μουσική επιμέλεια. Τους ρόλους υπερασπίζονται -κατά σειρά εμφάνισης- οι Σοφία Παυλίδου, Γιώργος Κωκολάκης, Κώστας Μυρίλλας, Χάρης Αργυρόπουλος και Αρχόντισσα Κωκοτσάκη. Τα σκηνικά επιμελήθηκαν συλλογικά, όπως και το ενδυματολογικό. Τεχνικός στον ήχο και το φως είναι ο Σωτήρης Καριοφίλης.

Είσοδος ελεύθερη.

Λόγω του περιορισμένου αριθμού θέσεων θα γίνονται κρατήσεις στα τηλέφωνα 2821033472 και 6975861592.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Φαμπέρ

» Tristan Garcia (μτφρ. Αλεξάνδρα Κωσταράκου, εκδόσεις "Πόλις")

Ημαστέ παιδιά της μεσαιάς τάξης μιας μεσαιάς χώρας της Δύσης, δύο γενιές μετά από ένα πόλεμο κερδισμένο, μια γενιά μετά από μία επανάσταση χαμένη. Δεν ήμαστέ ούτε φτωχοί ούτε πλούσιοι, δεν νοσταλγούσαμε την αριστοκρατία, δεν ονειρευόμαστε καμιά ουτοπία και η δημοκρατία μάς ήταν αδιάφορη. Μας μόρφωσαν και μας διαμόρφωσαν τα βιβλία, οι ταινίες, τα τραγούδια -η υπόσχεση ότι θα γίνουμε αυτόνομα άτομα. Νομίζω ότι είχαμε το δικαίωμα να περιμένουμε μια ζωή διαφορετική. Είχαμε σπουδάσει -λίγο, αρκετά, πολύ-, είχαμε μάθει να σεβόμαστε την τέχνη και τους καλλιτέχνες, μας άρεσε να προσπαθούμε να δημιουργήσουμε κάτι καινούργιο, αλλά και να ονειρευόμαστε, να κάνουμε περιπάτους, να εκτιμούμε τον ελεύθερο χρόνο, να πιστεύουμε ότι θα μπορούσαμε όλοι να γίνουμε σπουδαίοι, περιφρονώντας τη βλακεία, μισώντας, όπως τους αξίζει, την αυταρχική εξουσία και την καθεστηκική τάξη. Όμως για να επιβιώσουμε όπως όλος ο κόσμος, όταν ενηλικιωθήκαμε, καταλάβαμε ότι επρόκειτο απλώς να δουλέψουμε κι εμείς όπως οι προηγούμενοι.

Και όλα εκείνα, τα περασμένα, επιστρέφουν και ζητάνε την τροφή τους. Η νοσταλγία για μία εποχή παρελθούσα, τότε που όλα έμοιαζαν δυνατά και σύμφωνα με τις επιθυμίες μας, με την αύρα της ελευθερίας και των άπειρων προοπτικών, περασμένα βέβαια μέσα από τα φίλτρα της μνήμης πια. Τη μέρα η προσπάθεια για εκλογίκευση, απαραίτητη για την απρόσκοπτη συνέχιση του βηματισμού, τη νύχτα -αργά συνήθως- οι αμφιβολίες: Τι πήγε στραβά; Το επόμενο πρωί, εκλογίκευση ξανά. Και η απόφαση να σκοτώσεις εκείνο το παρελθόν, να το ξεφορτωθείς άπαξ και δια παντός, να συνεχίσεις ήσυχος και απαλλαγμένος από δεύτερες φωνές. Να καταστρέψεις ό,τι δημιούργησες κάποτε. Δεν σου αρέσει το Εσύ; Καλώς; Να καταστραφεί -από μόνο του, εσύ καμιά ευθύνη δεν φέρεις- ό,τι δημιουργήθηκε κάποτε -από μόνο του, εσύ καμιά ευθύνη δεν φέρεις. Εκεί, στο παλιό εργοστάσιο που πρόκειται να γκρεμιστεί, να πεταχτεί το πτώμα· τη νύχτα πριν ρίξουν τα μπετά.

Ο Φαμπέρ, όταν έφτασε στο δημοτικό σχολείο του Μπαζιλ και της Μαντλέν, τους έσωσε τη ζωή επιλέγοντάς τους για φίλους του. Μια ακώριστη τριάδα δημιουργήθηκε. Σήμερα, χρόνια μετά, ενεργοποιών-

τας έναν παλιό συναγερμό για περίπωση έκτακτης ανάγκης, οι τρεις τους θα σμίξουν ξανά σε ένα ολότελο διαφορετικό περιβάλλον.

Ο Γκαρσία μας υπενθυμίζει σε αυτό το μυθιστόρημα πως ο συγγραφέας, κάποιες φορές, τις περισσότερες μάλλον, είναι ένας περίεργος νεαρός που επιχειρεί να σκαλίσει το παρελθόν, επιθυμώντας να δικαιώσει τα πιστεύω του και να συντηρήσει τον μύθο που έχτισε -παρότι ίσως δεν το παραδέχεται, επιμένοντας στη λέξη έρευνα. Και αυτός ο νεαρός εμφανίζεται στο μυθιστόρημα, με σάρκα και οστά, και με το όνομα του συγγραφέα βεβαίως, για να ολοκληρώσει όσα έμειναν ανολοκλήρωτα και για χρόνια στα συρτάκια, να συγκεντρώσει τις επιστολές και τις μαρτυρίες, να παρουσιάσει αυτή την τριφωνική ιστορία, ελπίζοντας να μην ακουστεί δυνατά η δική του φωνή.

Πάνω και πέρα από οτιδήποτε άλλο όμως, ο Γκαρσία παραδίδει ένα σπουδαίο μυθιστόρημα, από εκείνα που εκφράζουν μια γενιά ιστορικά κάπως αδιάφορη, όπως η δική μου, με τη μυθολογία της να μην έχει ακόμα περάσει από το περιθώριο στο πάνθεον, το τελευταίο προπύργιο του αναλογικού κόσμου απέναντι στον ψηφιακό, μία γενιά στον προθάλαμο της μέσης ηλικίας, που αποκτά ή μόλις έχει αποκτήσει απογόνους, που έχει πια απογαλακτιστεί από την οικογένεια, που στερήθηκε λιγότερα στην αρχή και περισσότερα στη συνέχεια, που έμεινε να τη συνοδεύει η ρετινιά καλομαθημένη. Και αν αυτό είναι το πλαίσιο, κοινωνικοπολιτικοϊστορικό μέσα στο οποίο κινείται η ιστορία του Φαμπέρ, είναι και η ίδια η ιστορία καθεαυτήν γοπητική, με το μυστήριο και τις συνεχείς ανατροπές να τη συνοδεύουν. Και βεβαίως μια γοπητική ιστορία απαιτεί, για να αναδειχθεί σε όλο της το μεγαλείο, την κατάλληλη αφηγηματική μαεστρία, και εδώ ο Γκαρσία παίρνει ακόμα υψηλότερο βαθμό· με διαρκή εναλλαγή αφηγητή, με την πρωτοπρόσωπη και την τριτοπρόσωπη αφήγηση αρμονικά και ορθά εναλλασσόμενες, με φλας μπακ που εξυπηρετούν την πρόοδο της ιστορίας και δεν καλύπτουν απλώς σελίδες, με χαρακτηριστικές πραγματικούς -όχι μόνο τους βασικούς αλλά και τους δευτερεύοντες-, με δουλεμένους διαλόγους και περιγραφές, ο Γάλλος συγγραφέας, γεννημένος το 1981, υπογράφει ένα πολυσέλιδο μυθιστόρημα που γοπητεύει και συγκινεί.

Υ.Γ. Η αναγνωστική εμπειρία είχε μια συγγένεια με το βιβλίο του Ισπανού Χαβιέρ Θέρκας, Οι νόμοι των συνόρων.

Η συριακή διαθήκη

Μπαρούκ Σαλαμέ

Μετάφραση: Γιάννης Καυκιάς

Εκδότης: Πόλις

Ο δημοσιογράφος Πολ Μεζύρ επιστρέφει από την Αφρική κουβαλώντας στις αποσκευές του ένα παλιό χειρόγραφο που πιστεύει ότι θα το πουλήσει σε καλή τιμή. Να, όμως, που τα πτώματα συσσωρεύονται γύρω του, ανάμεσα στους νεκρούς είναι και δύο στενοί του φίλοι. Ποιοι είναι οι δολοφόνοι; Γιατί αυτό το

δυσανάνγνωστο χειρόγραφο ενδιαφέρει τόσο πολύ τις μυστικές υπηρεσίες πολλών χωρών, αλλά και τους Αλγερινούς φονταμενταλιστές; Είναι φανερό πως το χειρόγραφο δεν έχει μόνο εμπορική αξία. Αλλά τι το τόσο πολύτιμο περιέχει; Τη διαθήκη του Μωάμεθ; Μια αρχική μορφή του Κορανίου;

Τον γρίφο καλείται να λύσει ο "αστυνόμος-φιλόσοφος" Σαρφατού. Λόγιος, βαθύς γνώστης του Ισλάμ, της Βίβλου και όλων των ανατολικών πολιτισμών, είναι το πιο κατάλληλο πρόσωπο για να καταλάβει τι διακυβεύεται. Ο Σαρφατού βυθίζεται στον συναρπαστικό κόσμο των απαρχών του Ισλάμ, της παράδοσης των κωδίκων του, των αιγιμάτων του. Αγνοεί, όμως, ότι μια Πακιστανή καλλονή, πανέξυπνη και αδιάστακτη, ετοιμάζεται να περάσει τη Γαλλία διά πυρός και σιδήρου προκειμένου να αποκτήσει το πολύτιμο κειμήλιο και να το προσφέρει στη χώρα της.

Η τζαζ του δολοφόνου

Ray Celestin

Μετάφραση: Μαρία Τραϊκόγλου

Εκδότης: Διόπτρα

Στις 12:15 το βράδυ της επόμενης Τρίτης, σκοπεύω να περάσω πάνω από τη Νέα Ορλεάνη. Όντας απέραντα σπλαχνικός, θα κάνω σε εσάς τους ανθρώπους μία μικρή πρόταση: Έχω μεγάλη αδυναμία στη μουσική τζαζ.

Ορκίζομαι σε όλους τους διαβόλους του Κάτω Κόσμου πως θα χαρίσω τη ζωή σε όλους εκείνους, στα σπίτια των οποίων θα ξεφαντώνει μία ορχήστρα τζαζ την ώρα που μόλις ανέφερα. Ένα πράγμα είναι βέβαιο: ορισμένοι από εσάς, που δεν θα ακούνε τζαζ το βράδυ της Τρίτης, θα νιώσουν πάνω τους βαρύ τον πέλεκυ.

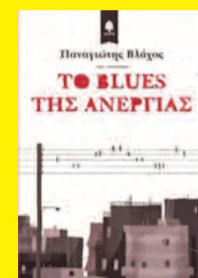
Εμπνευσμένο από μία αληθινή ιστορία, το βιβλίο "Η τζαζ του δολοφόνου", με φόντο μία μαγευτική Νέα Ορλεάνη που πλημμυρίζει από τζαζ και γίνεται έρμαιο στα χέρια των συμμοριών, είναι ένα φιλόδοξο, συναρπαστικό μυθιστόρημα αγωνίας.

Βιβλία

Το blues της ανεργίας

Παναγιώτης Βλάχος

Εκδότης: Κέδρος

Μνημόνια, πολιτικές ανακατατάξεις, κοινωνικές αναταραχές, συγκρούσεις και αδιέξοδα. Ζωές σε δοκιμασία. Από ένα παλιό διαμέρισμα στα

Εξάρχεια ο Πέτρος και η Αλεξάνδρα αναμετρώνται με τους γεμάτους υγρασία τοίχους και τους άδειους τραπέζι-κούς λογαριασμούς. Με έναν κόσμο που φλέγεται σιωπηλά στα σπίτια και στα γραφεία ή με αμείωτη ένταση, στους δρόμους.

Ρωγμές παντού. Στις φιλίες, στους έρωτες, στις βεβαιότητες. Κοντά στο σημείο μηδέν, η μνήμη αντιστέκεται: Το αλμυρό φως του Αρχιπελάγους, ο καυτός ήλιος, ο παχύς ίσκιος της κληματαριάς. Το φιλί στο στόμα από έναν παιχνιδιάρη γάτο. Μια παιδική φανέλα της Ίντερ. Μια φωτογραφία-ενθύμιο πολιτικών κρατουμένων από τις φυλακές της Αίγινας. Τα απρόβλεπτα ακόνρτα ενός ερωτευμένου μια παραμονή Πρωτοχρονιάς. Ο χαμένος χρόνος ξαναδικαιείται. Οσο μικρές ή μεγάλες κι αν είναι οι απώλειες, η ζωή σε καλεί να επιστρέψεις. Χωρίς χρέη...

Η σκιά στο σπίτι

Κωνσταντίνος Κέλλης

Εκδότης: Κέδρος

"Όλα τα παλιά σπίτια κουβαλούν αναμνήσεις. Τελευταίες ανάσες. Παίζουν κρυφτό ανάμεσα στους ζωντανούς".

Μετά τον πρόωρο θάνατο της αγαπημένης του Ναταλίας, ο Τάσος Βαρβαλιτίης προσπαθεί μαζί με τα δυο του παιδιά να μαζέψει τα κομμάτια της διαλυμένης οικογένειάς του και να ξαναφτιάξει τη ζωή τους.

Θέλοντας να πραγματοποιήσει την επιθυμία της νεκρής πια συζύγου του, αποφασίζει να αγοράσει το παλιό αρχοντικό Καρατζά δίπλα στη λίμνη Βόλβη, το μέρος που μια νύχτα δεκαέξι χρόνια πριν της είχε κάνει πρόταση γάμου.

Μια σκιά όμως παραμονεύει στο αρχοντικό, μια οργισμένη ύπαρξη που ο θάνατος και τα χρόνια δεν κατάφεραν να σιγάσουν το μοιρολόι της. Μια σκιά που αποκαλεί το σπίτι τους σπίτι της. Καθώς τα σημάδια ανείπωτων πράξεων του παρελθόντος αρχίζουν να εμφανίζονται γύρω τους, η ανάγκη του Τάσου και των παιδιών του να ξαναβρούν όσα έχασαν δεν τους αφήνει να δουν την πραγματικότητα. Και αυτό βάζει το παρόν αλλά και το μέλλον τους σε θανάσιμο κίνδυνο. Μια ιστορία αγάπης και τρόμου, ένα μεταφυσικό θρίλερ που δε θα αφήσετε στιγμή από τα χέρια σας.

ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΟΥΔΑΣ

Εργαστήριο δημιουργίας ιστοριών

Εργαστήριο δημιουργίας ιστοριών, προφορικής αφήγησης και γραπτής περιγραφής αληθινών περιστατικών την ερχόμενη Τετάρτη στην Παιδική Βιβλιοθήκη της Σούδας με εισηγητή τον συγγραφέα Κυριάκο Βασιλωμανωλάκη.

ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Δράσεις φιλαναγνωσίας

Ο Δήμος Πλατανιά, στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του για προώθηση και διάδοση της παιδικής φιλαναγνωσίας, προγραμματίζει σε συνεργασία με τη Σχολική Σύμβουλο 4ης Περιφέρειας Χανίων κα Μαργαρίτα Γερούκη, την υλοποίηση δύο δράσεων φιλαναγνωσίας, την Πέμπτη 8 Δεκεμβρίου, στο Δ.Σ. Κολυμπαρίου και στο Δ.Σ Βουκολιών, με προσκεκλημένο τον συγγραφέα παιδικής λογοτεχνίας κ. Παναγιώτη Δημητρόπουλο, ο οποίος θα παρουσιάσει το νέο του βιβλίο με τίτλο: "Ο μπαμπάς μου... ο ήρωας μου" (εκδόσεις Ελληνοεκδοτική), το οποίο απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 9 - 12 ετών και το οποίο μιλάει για τη φιλία, την αποδοχή της διαφορετικότητας, την αξία των οικογενειακών δεσμών και την πατρική αγάπη.

Χει περάσει μισός αιώνας, όμως η “σκιά” του “Ηράκλειον” συνεχίζει να παραμένει πάνω από τα Χανιά και την Κρήτη. Το τραγικό ναυάγιο που στοίχισε τη ζωή 247 ή 273 ή 277 επιβατών και μελών του πληρώματος (σ.σ. ποτέ δεν εξακριβώθηκε ο ακριβής αριθμός) στιγμάτισε μια ολόκληρη εποχή και αποτέλεσε το έναυσμα για τη δημιουργία των εταιρειών Λαϊκής Βάσης που βελτίωσαν τις ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες σε όλο το Αιγαίο. Με την συμπλήρωση 50 ετών από το ατύχημα, επιστρέφουμε στα γεγονότα με τις αφηγήσεις συγγενών θυμάτων, διασωθέντων και ανθρώπων που έζησαν την επόμενη ημέρα του συμβάντος. Την ίδια ημέρα, τρία χρόνια μετά, ένα άλλο τραγικό ατύχημα η πτώση του αεροσκάφους της “Ολυμπιακής” στην πτήση από τα Χανιά προς την Αθήνα στην περιοχή της Κερατείας (85 επιβάτες, 5 άτομα πλήρωμα) θα συνταράξει και πάλι τον τόπο.

ΔΙΑΣΩΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ “ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ”

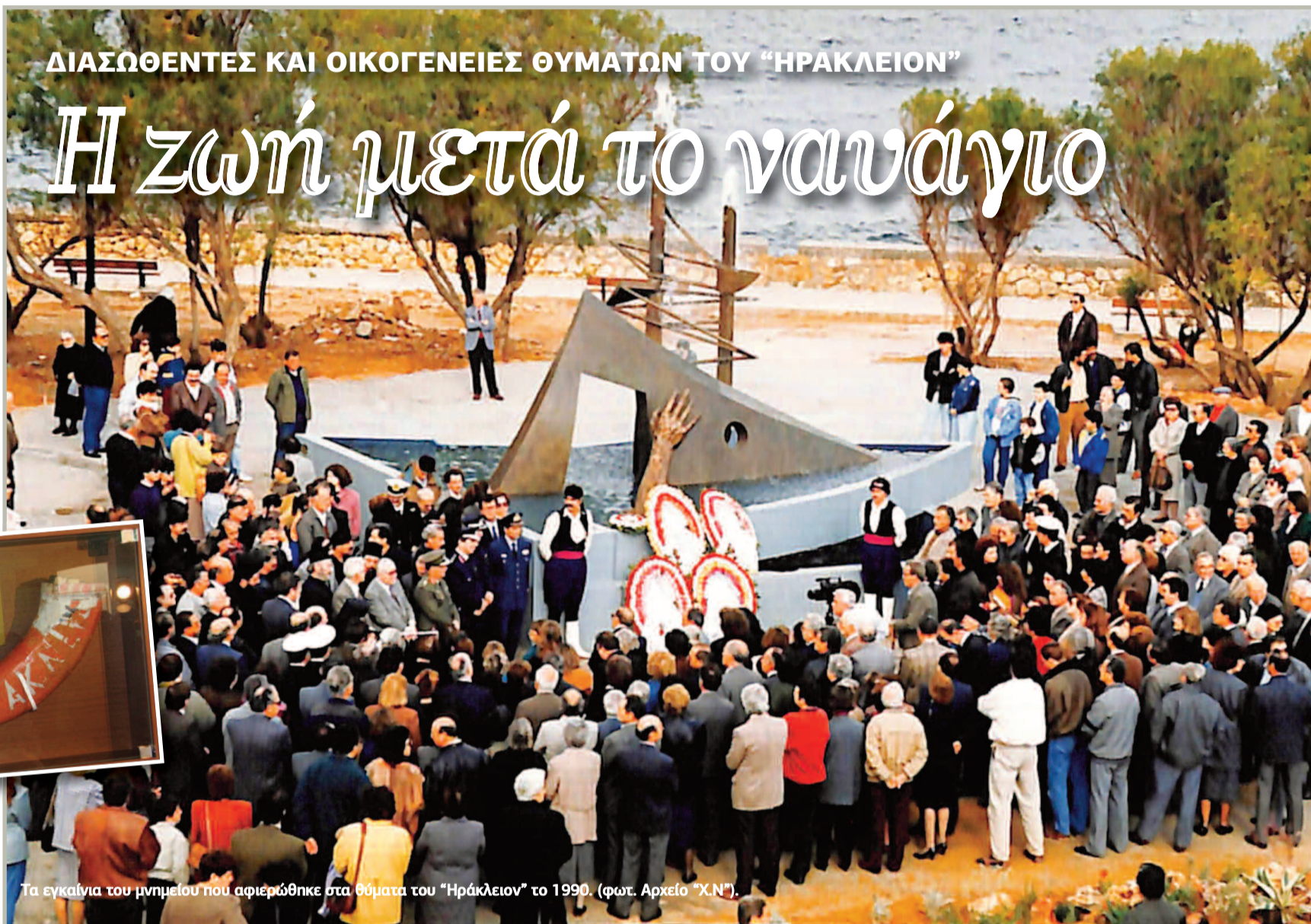
Η ζωή μετά το ναυάγιο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

Τα εγκαίνια του μνημείου που αφιερώθηκε στα θύματα του “Ηράκλειον” το 1990. (φωτ. Αρχείο “Χ.Ν”).

«Ήμουν το ορφανό...»

«Ως κορίτσι δεν χάρηκα τις χαρές της οικογένειάς. Ο πατέρας μου είχε 9 αδέρφια και είχα πολλά πρωτοξάδελφα. Όταν παντρεύονταν όμως δεν μπορούσα να πάω στις χαρές τους γιατί ήμουν ορφανό! Ήταν ρετινιά τότε. Δεν μπορούσα να πάω όταν έστρωναν κρεβάτι! Το ορφανό δεν πάει! Να ντύσει τη νύφη; Ποτέ! Δεν πήγαινες σε αυτές τις χαρές. Τώρα αυτά ευτυχώς έχουν ξεπεραστεί, τότε όμως τα κοίταζαν». Η κα Χρυσή Ταμπακάκη ήταν 9 ετών όταν έχασε τον πατέρα της Μανώλη (44 ετών) στο ναυάγιο του “Ηράκλειον”. Και η ζωή της άλλαξε από τη μια μέρα στην άλλη.

«Ο μπαμπάς μου πήγαινε για εμπορικούς σκοπούς στην Αθήνα. Είχε βγάλει εισιτήριο για να φύγει στις 8 Δεκεμβρίου όμως είδε πως δεν τον συνέφερε εμπορικά και άλλαξε τα εισιτήρια και έφυγε στις 7 Δεκεμβρίου. Ήταν ο τελευταίος που ανέβηκε στο καράβι...» θυμάται η συνομιλήτρια μας.

Της ζητάμε να πάει το ρολόι της ζωής της πίσω και να θυμηθεί το πρωινό της 8ης Δεκεμβρίου όταν μαθεύτηκε στα Χανιά η είδηση του ναυαγίου.

«Στο μαγαζί του μπαμπά που εμπορευόταν ελαιόλαδο κάθε πρωί βάζαμε το ραδιόφωνο. Βγήκε έκτακτο δελτίο που έλεγε ότι πνίγηκε το “Ηράκλειον”! Δεν ήξερα εγώ, παιδί τότε, αν ήταν πλοίο, ο νομός ή η πόλη. Δεν μπορούσα να συνειδητοποιήσω τι έγινε! Η μητέρα μου όμως αναστατώθηκε και μας πήγε δίπλα σε μια γειτόνισσα. Αρχισε να μαζεύεται κόσμος, κλάματα, απορίες και αναστάτωση. Η μητέρα μου

ήξερε τι είχε συμβεί. Το βράδυ ο αδελφός του μπαμπά και ο αδελφός τη μητέρας μου αποφάσισαν να φύγουν για την Αθήνα για να δουν αν ήταν στους διασωθέντες. Οπου ήταν Νοσοκομείο, όπου υπήρχαν πτώματα πήγαν για να δουν αν τον βρουν. Πολλά πτώματα είχαν παραμορφωθεί. Ετσι έφαχναν ένα κτύπημα στο πόδι, ένα χρυσό δόντι και τη βέρα που είχε. Δεν τον βρήκαν ποτέ!»

Η ΑΠΩΛΕΙΑ

Η συνειδητοποίηση του χαμού πολύ δύσκολη για τους ανθρώπους του Μανώλη Ταμπακάκη, τη γυναίκα, τον γιο του που ήταν 14 ετών αλλά και τη Χρυσή που ήταν ακόμα παιδί. «Κατάλαβα ότι ο μπαμπάς έφυγε και δεν θα ξαναγυρίσει. Αλλά πού ήταν ο μπαμπάς, γιατί δεν τον έχουμε κηδέψει; Είναι πολύ σκληρό, 50 χρόνια να κάνουμε μνημόσυνα χωρίς να έχει γίνει κηδεία! Πολύ σκληρό για τη ψυχή ενός παιδιού, ενός εφήβου, ενός ενήλικου ακόμα. Η έλλειψη πατέρα; Τρομερή και όσο περνάει ο καιρός η έλλειψη γίνεται πιο σκληρή. Στην εφηβεία δεν τον έχεις δίπλα σου, σε μια συζήτηση, να τον συμβουλευτείς! Όταν κάνεις παιδιά, να μοιραστείς τη χαρά μαζί του!» λέει. Ο Μανώλης Ταμπακάκης ήταν άριστος κολυμβητής, με τον αδελφό του πήγαιναν από την Αγ. Μαρίνα στα Θεωρού τα καλοκαίρια γι' αυτό και η οικογένεια του εκτιμά ότι πρέπει να εγκλωβίσθηκε στην καμπίνα του και εκεί να πνίγηκε.

Το μόνο θετικό για τις οικογένειες που έχασαν τους ανθρώπους τους ήταν η δημιουργία των εταιρειών λαϊκής βάσης (ΑΝΕΚ και Μινωικές) με μετόχους τον λαό της Κρήτης. Πέρα όμως από κάποια έκπτωση για τους συγγενείς

Η κα Χ. Ταμπακάκη έχασε τον πατέρα της στο ναυάγιο όταν ήταν 9 ετών.

πρώτου βαθμού των θυμάτων, παρότι υπήρχαν σχετικά αιτήματα δεν υπήρξε κάποια πρόσληψη για γυναίκες και παιδιά πολυμελών οικογενειών.

ΧΑΣΑΜΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΑΣ

Τόσα χρόνια μετά η κα Χρυσή πιστεύει ότι το ναυάγιο του “Ηράκλειον” δεν ήταν ατύχημα. «Το πλοίο έπρεπε να είχε αποσυρθεί και ο εφοπλιστής Τυπάλδος έπαιρνε από το Υπουργείο συνεχώς παρατάσεις. Για μένα δεν ήταν ατύχημα. Ήταν δυνατόν να μην έχουν ασφαλίσει τα αυτοκίνητα, τις μπουκαπόρτες; Όλα αυτά για μένα δεν είναι συμπτώσεις. Και δεν το λέω γιατί δεν πήραμε αποζημιώσεις, γιατί δεν πήραμε ούτε μια δραχμή αλλά αυτό είναι το τελευταίο που μας ενδιαφέρει. Αυτό που μας νοιάζει είναι ότι χάσαμε τον πατέρα μας, χάσαμε τους ανθρώπους μας!». Η επόμενη ημέρα ήταν πολύ δύσκολη και για την μητέρα της που όμως αντεπεξήλθε στα προβλήματα της εποχής και μεγάλωσε τα παιδιά της.

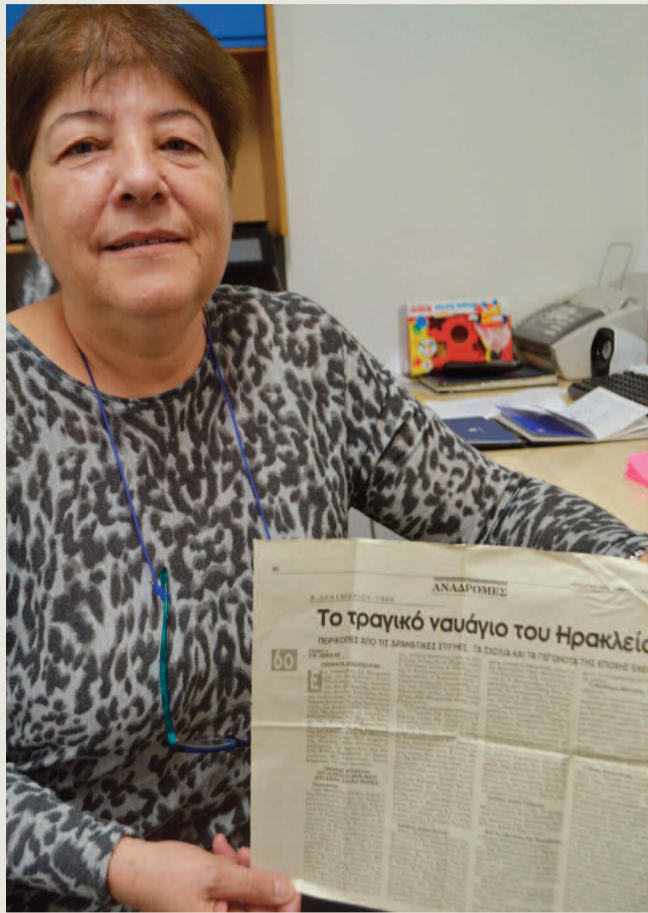
«Πήρε αγκαλιά την φωτογραφία του πατέρα μου και άνοιξε το μαγαζί και το κράτησε! Όχι ως ελαιουργείο πια που ήταν ήταν βαρύ επάγγελμα για μία γυναίκα να σκώνει νταμιτζάνες και βαρέλια αλλά με ζωτροφές. Και για μας πολλές οι δυσκολίες. Όταν δεν έχεις τον πατέρα σου είναι πιο αυστηρή και η οικογένεια, γιατί και η μάνα σου θέλει να σκώσει πιο ψηλά το λάβαρο της πηικής, της αξιοπρέπειας. Μην καθυστερήσει το παιδί το βράδυ, μην ξενοκοιτάξει, μην πουν ότι η μάνα τα έχει παρατήσει. Τα είχε έννοια. Και βέβαια πάντα η μάνα με ένα μαύρο μαντίλι στο κεφάλι και τα δικά μου ρούχα τα έβαψαν μαύρα γιατί δεν είχα. Αλλά όλα αυτά ξεπερνιούνται. Η έλλειψη του πατέρα δεν ξεπερνιέται με τίποτα...»

«Τι να απαντήσεις όταν σε ρωτάνε τι δουλειά κάνει ο μπαμπάς σου;»

«Είμαι μαθήτρια της Τετάρτης Δημοτικού. Πάω στο σχολείο μου το 16ο Δ.Σ. και ο δάσκαλος μας λέει κάποια στιγμή την πρώτη ή τη δεύτερη ώρα ότι «παιδιά θα σας πω κάτι δυσάρεστο. Χάθηκε το “Ηράκλειο” αυτόνδρο». Αρχίζω εγώ και άλλη μια κοπέλα μέσα στην τάξη να κλαίμε, γιατί οι μπαμπάδες μας ήταν μέσα στο πλοίο, το ήξερα ότι είχε φύγει την προηγούμενη για την Αθήνα. Ο δάσκαλος τα έχασε, δεν το είχε φανταστεί ότι στην τάξη είχε παιδιά που οι γονείς τους ήταν στο πλοίο και μας λέει στη συνέχεια ότι δεν χάθηκε το πλοίο αλλά... η πόλη Ηράκλειο! Το πίστεψα...», θυμάται η κα Αργυρώ Βαρανάκη. Ομως πολύ γρήγορα θα αντιληφθεί το δυσάρεστο, όταν οι θείες της θα έλθουν στο σχολείο και θα την πάρουν.

Οι συγγενείς της ξεκινούν ένα αγώνα στα λιμεναρχεία και στα νοσοκομεία για να μάθουν κάτι περισσότερο, για να βρουν έστω το πτώμα του Βαγγέλη Βαρανάκη. Δυστυχώς δεν θα το βρουν ποτέ!

«Μείναμε χωρίς πατέρα. Τι άλλο να πεις! Η πιο δύσκολη στιγμή για μένα ήταν όταν μετέπειτα τύχαινε να με ρωτάνε δάσκαλοι ή καθηγητές στο γυμνάσιο: «Τι δουλειά κάνει ο μπαμπάς σου...». Αισθανόμουν πολύ άσχημα! Ευτυχώς η οικογένεια μας ήταν δεμένη, μας στήριζαν τα αδέρφια της μητέρας μου, τα αδέρφια του πατέρα μου αλλά... δύσκολες εποχές. Η μητέρα μου 32 ετών χήρα! Ωραία γυναίκα, στα καλύτερα της και να φοράει πλερέζες. Ο πατέρας μου είχε ένα μαγαζί που πουλούσε φύλο για κανταΐφι. Η μάνα μου δεν είχε εργαστεί ποτέ μέχρι τότε! Μετά τις 40 μέρες μπήκε στο μαγαζί για να το δουλέψει. Δυνατή γυναίκα και δεν της φαινόταν γιατί την είχαν μεγαλώσει στα πούπουλα οι γονείς της. Είχε όμως πολύ μεγάλη ψυχική δύναμη και τα κατάφερε, έβγαλε ένα χαρακτήρα πολύ δυνατό που δεν το φανταζόταν κανείς» λέει η κα Βαρανάκη.

Μια μέρα η μητέρα της κάλεσε στο σπίτι τους τον κ. Σταύρο Λαγωνικάκη διασωθέντα του ναυαγίου για να μάθει λεπτομέρειες. «Το σαλόνι μας είχε κάποιες πόρτες που ανοιγόκλειναν. Και εγώ άκουσα τη συνομιλία τους πίσω από αυτές τις πόρτες και τον άκουσα τον Λαγωνικάκη να λέει ότι τον είχε δει μαζί με τους Φθενάκηδες στο σαλόνι του πλοίου και ότι δεν πρόλαβαν να βγουν έξω γιατί το πλοίο ήδη είχε αρχίσει να γέρνει. Αυτό θυμάμαι... Από τη στιγμή που δεν υπάρχει πτώμα, πάντα έχεις μια ελπίδα... μήπως. Κάποια στιγμή ως φοιτήτρια είδα στο Παγκράτι έναν άντρα που ήταν ίδιος ο πατέρας μου και σκέφθηκα “λες ρε παιδί μου να έχει διασωθεί και να έχει χάσει τη μνήμη του...” σου περνάει τέτοια πράγματα από τον νου. Αλλά ο άνθρωπος απλά του έμοιαζε» εξηγεί.

Η ίδια δεν δίστασε έκτοτε να ταξιδέψει με πλοίο ή αεροπλάνο και το ίδιο έκανε και με την κόρη της που τη μεγάλωσε ώστε να είναι ανεξάρτητη και δυναμική. «Εντάξει όταν έχει Μποφόρ, αποφεύγω να ταξιδεύω. Μια φορά ως φοιτήτρια στις 7 Ιανουαρίου πήγα στην Αθήνα και έφυγα με το “Κύδων”. Είχε όμως πολλά Μποφόρ!

Το πλοίο έφευγε τότε από τα Χανιά στις 6 το απόγευμα και έφτανε στον Πειραιά τις 6 το πρωί. Ανησυχούσε η μητέρα μου και πήρε τηλεφώνω το λιμεναρχείο να ρωτήσει και της λένε ότι το πλοίο προσάραξε στη Φαλκονέρα! Αντιλαμβάνεστε πως θα ένιωσα!

Τελικά φτάσαμε στις 5-6 το απόγευμα» καταλήγει η συνομιλήτριά μας.

Η κα Αργυρώ Βαρανάκη με ένα δημοσίευμα των “Χ.Ν.” στα χέρια όπου αναφέρονται όλα τα ονόματα των θυμάτων και αυτών που διασωθήκαν. Ο πατέρας της ήταν ανάμεσα στα θύματα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΑΓΩΝΙΚΑΚΗΣ - ΕΠΙΖΩΝ

«Όλοι ήθελαν να δουν τον διασωθέντα»

«Γύρισα στα Χανιά από την Αθήνα με αεροπλάνο. Είχα τότε ένα μαγαζί στα Στιβανάδικα και χωρίς υπερβολές μπορεί να περνούσαν 200-300 άτομα για να δουν τον ναυαγό» μάς λέει ο κ. Σταύρος Λαγωνικάκης, ένας εκ των επιζώντων του ναυαγίου. Το κλίμα στα Χανιά της εποχής και σε όλη την Κρήτη δεν μπορεί να περιγραφεί. Συγγενείς, φίλοι θυμάτων και αγνοουμένων ζητούσαν πληροφορίες από τον κ. Σταύρο για τον αν είχε δει τους δικούς τους ανθρώπους, αν είχε μιλήσει μαζί τους, αναζητώντας κάποια ελπίδα.

Ο ίδιος ο κ. Σταύρος παρά το σοκ του ναυαγίου λίγες ημέρες μετά ξαναταξίδεψε πάλι για την Αθήνα με το πλοίο της γραμμής!

«Αν κοιμήθηκα στην καμπίνα; Ξάπλωσα αλλά με το πρώτο “τριξματάκι” πεταγόμουν πάνω!» απαντάει.

Του ζητάμε για άλλη μια φορά να θυμηθεί όσα απίστευτα έζησε εκείνη τη νύχτα.

«Ταξίδεψα για εμπόριο στον Πειραιά. Ήταν ένα δρομολόγιο που έκανα συχνά. Ξύπνησα πολλές φορές μέσα στη νύχτα γιατί κτυπούσαν τα βαρέλια που είχε το πλοίο. Ενιωσα ότι κάτι κακό συμβαίνει όταν κάποια στιγμή άκουσα το καμπανάκι να κτυπάει έντονα και το κεφάλι μου είχε κατέβει χαμηλά στο κρεβάτι! Προσπάθησα να καθίσω στο κρεβάτι και με παρέσερνε η κλίση. Οπως ήμουν με το σλιπάκι και τον “κασκοροσέ” βγήκα έξω από την καμπίνα μου “μαμουνιστός”. Είχα μαζί μου 300.000 δρχ. για να κάνω αγορές στην Αθήνα και τα πέταξα μέσα στην καμπίνα για να έχω τα χέρια μου ελεύθερα. Στο σαλόνι είδα τον Βαγγέλη Βαρανάκη και τον Φθενάκη να προσπαθούν να σταθούν όρθιοι, να ισορροπήσουν. Ομως τους είχε «πάρει η κλίση» του βαποριού και στο σαλόνι είχε αρχίσει να μπαίνει νερό. Εγώ πατάω στην κουπαστή της σκάλας και αρχίζω μπουσουλώντας να προσπαθώ να φτάσω στην πόρτα. Την ώρα που είμαι έτοιμος να πιάσω την πόρτα, γλιστρώ και φεύγω προς τη σκάλα. Προσπαθώ ξανά από την αρχή και μόλις φτάνω στην σκάλα και σβήνουν τα φώτα του καραβιού. Ο τοίχος έχει αρχίζει να γίνεται πάτωμα με την κλίση και η σκάλα ήταν πια κατακόρυφα. Σκαρφάλωσα στη σκάλα, πιάστηκα στο κάγκελο και πήγα 10-15 μέτρα χωρίς να πατάνε τα πόδια στο πίσω μέρος του καραβιού γιατί αν έμενα εκεί που ήμουν θα με καπάρκωνε το καράβι μόλις “τούμπερνε”. Ευτυχώς έχω τη συνήθεια όταν μπαίνω σε ένα καράβι να κάνω μια βόλτα γύρω-γύρω για να ξέρω πού είναι οι πόρτες και είχα προσανατολιστεί. Φτάνω στο πίσω μέρος και βλέπω την προπέλα έξω από τη θάλασσα, κόσμος μέσα στη θάλασσα να φωνάζει και τότε κάνω το άλμα και βουτάω στη θάλασσα. Αφού κολύμβησα για 10-15 μέτρα βλέπω το καράβι να γυρίζει ανάποδα!»

«ΠΙΣΤΕΥΑΜΕ ΟΤΙ ΜΑΣ ΕΠΝΙΞΑΝ»

Μέσα στη νύχτα (σ.σ. το ναυάγιο έγινε μετά τις 2), με τα κύματα να είναι θεόρατα ο κ. Σταύρος προσπαθεί να ζήσει. «Πίσσα σκοτάδι, τα κύματα τεράστια σαν διώροφο σπίτι, τη μια στιγμή να νιώθεις ότι είσαι στο υπόγειο του και την άλλη στην ταράτσα του! Σιγά-σιγά τα μάτια προσαρμόστηκαν στη νύχτα. Μετά από πολύ ώρα βλέπω σε απόσταση πάνω στο κύμα κάτι να επιπλέει. Φώναξα αν είναι κανείς, δεν έπαιρνα απάντηση, το κύμα με φέρνει για καλή μου τύχη δίπλα σε αυτό το πράγμα, που ήταν ένα κασόνι. Μέσα στο κασόνι είναι ο Ηλίας Κουρκουνάκης, ένα μέλος του πληρώματος που δεν ήξερε μπάνιο και δίπλα μια γυναίκα η

Ο κ. Σταύρος Λαγωνικάκης από τους λίγους επιζώντες της τραγωδίας δείχνει πώς πιάστηκε από την κουπαστή και πώς κατάφερε να βγει από το πλοίο πριν βυθιστεί.

Αννα Σαραντάκη. Στη συνέχεια το κασόνι πιάνει και ο Παναγιώτης Μπελώνης, Χανιώτης και αυτός. Τέσσερα άτομα, ένας μέσα στο κασόνι και οι υπόλοιποι τρεις να το κρατάμε από γύρω. Θα ήταν 10 το πρωί, αν μπορώ να υπολογίσω σωστά γιατί δεν είχα ρολόι και περνάει ένα αεροπλάνο μας βλέπει και ρίχνει προς το μέρος μας μια φωτοβολίδα. Σε απόσταση 1 χλμ. ήταν πάρα πολλά καράβια, τα βλέπαμε. Δεν μας πλησίασαν όμως, ούτε φάνηκε ότι μας είδαν. Αρχίσαμε να λέμε μεταξύ μας ότι επίτηδες έπνιξαν το “Ηράκλειο” και δεν θέλουν να υπάρχει κανείς επιζώντας γι’ αυτό και δεν έρχονται να μας πάρουν. Αυτό είπαμε τότε... βέβαια η αλήθεια είναι ότι εκεί που ήταν τα πλοία ήταν οι πολλοί ναυαγοί, οι πολλοί πνιγμένοι, εμείς είχαμε απομακρυνθεί. Μετά από λίγη ώρα περνάει πάλι το αεροπλάνο και μας ρίχνει ένα πανί που έγινε βάρκα. Θα έπεσε 30 μ. από εμάς αλλά να πας τώρα να το πιάσεις, πως; Με τι δυνάμεις; Την πήρε η θάλασσα και την εξαφάνισε...»

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΧΑΘΗΚΕ

Από τα 4 άτομα η γυναίκα ήταν η πιο άτυχη. «Θα ήταν 1 το μεσημέρι. Τη Σαραντάκη άρchiσαν να την εγκαταλείπουν οι δυνάμεις της και να αφήνει σιγά-σιγά το κασόνι. Προσπάθησα να την κρατώ με το ένα χέρι μου. Μια φορά την πήρε το κύμα και την πρόλαβα. Προσπαθήσαμε με τον Κουρκουνάκη να την βάλουμε μέσα στο κασόνι αλλά δεν μπορέσαμε. Την επόμενη φορά το κύμα την πήρε, σε απόσταση 1 μέτρο από εμάς την είδαμε να χάνεται ...Μια ώρα μετά μας βρήκε το αρματαγωγό το “Σύρος” και μας περισυνέλεξε...»

Μέσα στο αρματαγωγό οι διασωθέντες τουρτουρίζουν από το κρύο παρότι είναι σκεπασμένοι με κουβέρτες και οι ναύτες τους φροντίζουν. Τα μάτια τους “κόβουν” από το πετρέλαιο και τα καθαρίζουν με κολλύριο και μπαμπάκι. Οι ίδιοι είναι γεμάτοι πετρέλαια από το πλοίο. «Όταν φτάσαμε στην Αθήνα και πήγα στο σπίτι συγγενών μου πλύθηκα 3-4 φορές με “Tide” για να καθαρίσω. Τα ονόματα των διασωθέντων είχαν ανακοινωθεί τότε στους δικούς μας στην Κρήτη και ήξεραν ότι είμαι ζωντανός. Τι πιστεύω σήμερα ότι με κράτησε ζωντανό; Η έγνοια του παιδιού μου, ήταν ενός έτους τότε και σκεφτόμουν ότι δεν μπορώ να το αφήσω! Και επίσης ότι ήμουν σε καλή φυσική κατάσταση -ήμουν και 27 ετών- και κατάφερα να σκαρφάλωσω τη σκάλα, να κρεμαστώ από την κουπαστή, να βουτήξω στο νερό» θυμάται ο κ. Σταύρος.

Η γυναίκα που έκοβε τα εισιτήρια

«Θυμάμαι σαν τώρα ένα ζευγάρι, που έτρεξε στην προβλήτα την ώρα που είχαν σπκώσει τη σκάλα και φώναζε να την κατεβάσουν για να μπουν μέσα. Και η σκάλα κατέβηκε και οι άνθρωποι μπήκαν μέσα και δυστυχώς πνίγηκαν!» αφηγείται η κα Μαρία Παπαδάκη που εργαζόταν στο γραφείο Μαρκαντωνάκη που πρακτορεύονταν τότε τα εισιτήρια της εταιρείας “Τυπάλδου” που είχε το “Ηράκλειον”.

Η κα Παπαδάκη θυμάται πως το πλοίο είχε καθυστερήσει για να περιμένει ένα φορτηγό-ψυγείο που θα ερχόταν από τον Φουρνέ με πορτοκάλια για τις αγορές των Χανίων. Το φορτηγό αυτό ήταν το μοιραίο γιατί δεν είχε ασφαλιστεί καλά και έπεσε πάνω στην μπουκαπόρτα του “Ηράκλειον” με αποτέλεσμα να αρχίσει να βάζει νερά και να βυθιστεί. «Λέγανε τότε πως αν είχε φύγει κανονικά το πλοίο και δεν περίμενε το φορτηγό, δεν θα το έβρισκε η καταιγίδα στη “Φαλκονέρα”. Αυτά έλεγαν τότε...» αναφέρει.

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΑΦΟΣ ΔΙΑΤΡΕΠΕΤΙ

Οι εφημερίδες της εποχής είχαν καταγράψει το σοκ των συγγενών όταν μάθαιναν τα γεγονότα. (φωτ. Αρχείο “Χ.Ν”).

«Εφυγα το πρωί της επομένης από το σπίτι μου, μπήκα στο λεωφορείο Χανιά - Χαλέπα, και μου λέει ένας που δούλευε τότε στο λιμάνι: «Το ξέρεις ότι πνίγηκε το “Ηράκλειο”, το πλοίο;». Ξαφνιάσθηκα, γιατί δεν είχαμε τηλεοράσεις, κινητά τότε και του απαντώ: «Κουζουλάθηκες! Πώς πνίγηκε τόσο μεγάλο καράβι»; Φτάνω στο γραφείο στην οδό Χατζ. Γιάνναρη και τι να δω; Ουρά ο κόσμος έξω, ήθελε να μάθει τι έγινε! Θρήνος στα Χανιά, τεράστιο σοκ, πέρασαν μήνες, χρόνια για να ξεπεραστεί. Ηλθαν και κάτι παιδιά που ήταν τότε ναύτες στο Ναύσταθμο και τους είχε βοηθήσει να γλυτώσουν μια φοιτήτρια από τα Χανιά η Αλκισις Αγοραστάκη που τελικά πνίγηκε. Και έκλαιγαν οι ναύτες για την κοπέλα που χάθηκε... Τι να σας πω. Είναι γεγονότα αυτά που δεν μπορούν να τα ξεχάσω ποτέ! Πολύ άσχημα γεγονότα και ψυχοφθόρα και για μας γιατί τον ξέραμε τον κόσμο που ταξίδευε, ήταν άνθρωποι που τους γνωρίζαμε καλά. Ακόμα δεν το έχω ξεπεράσει παρότι έχουν περάσει τόσα χρόνια!».

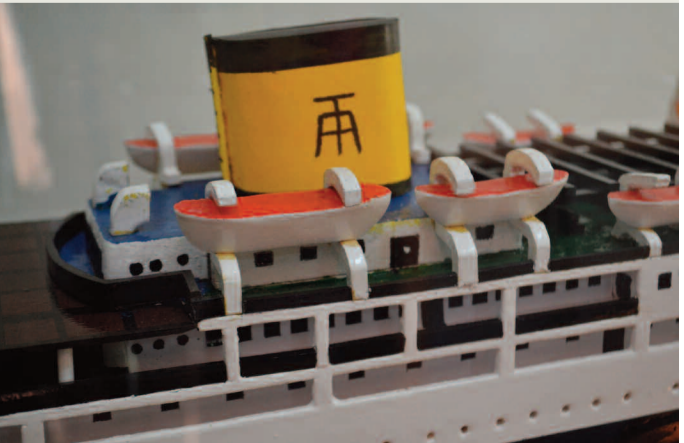
Ρωτάμε την κα Παπαδάκη για το αν το “Ηράκλειον” ήταν σαπιοκάραβο, όπως ειπώθηκε στη συνέχεια. «Αυτά λέχθηκαν μετά, ότι του είχαν προσθέσει καταστώματα για να έχει περισσότερες καμπίνες, ότι ήταν μετασκευασμένο επιβατηγό από φορτηγό πλοίο! Τι να πω! Πάντως το γραφείο “Μαρκαντωνάκη” ήταν το καλύτερο στην Ελλάδα, αυτό πρέπει να το πω».

Εξαιρετικό αντίγραφο του “Ηράκλειον” που κατασκευάστηκε από τον Παναγιώτη Λεβάκη και παραχωρήθηκε στον Σύλλογο Θυμάτων του “Ηράκλειον” με την ευκαιρία της συμπλήρωσης των 50 ετών από το Ναυάγιο. Θα παραχωρηθεί επίσημα στο μνημόσυνο στις 8 Δεκεμβρίου του 2016.

Το “Ηράκλειον”

Το “Ηράκλειον” είχε ναυπηγηθεί ως φορτηγό και είχε μετασκευαστεί σε επιβατηγό, και 1 χρόνο πριν το ατύχημα είχε υποστεί ζημιές σε σύγκρουση με το “Φαιστός” στο λιμάνι του Πειραιά. Ζημιές που δεν είχαν επισκευαστεί με το πλοίο να ταξιδεύει με άδειες που λάμβανε από το τότε Υπουργείο Εμπορ. Ναυτιλίας.

Επίσης παρουσιάζε σοβαρά προβλήματα εξαιτίας της μετασκευής του και των μετατροπών που είχαν γίνει σε αυτό.

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

Η τραγωδία του “Ηράκλειον” στον Τύπο

«Εις πλοίοιον θανάτου μεταβλήθει το Φέρρυ - Μπωτ “Ηράκλειον” κατά το χθεσινόν ταξιδιόν του προς τον Πειραιά. Μέσα εις λίγα λεπτά της ώρας παρέσυρε εις τον βυθό της θάλασσας 250; περίπου άτομα βυθίζοντας τον Νομόν μας εις το πένθος. Η συγκλονιστική αυτή θαλάσσια τραγωδία εξετιλήθη χθες εις την περιοχήν της νησίδος Φαλκονέρας».

Η τραγωδία του “Ηράκλειον” δεν θα μπορούσε να μην μονοπωλεί το πρωτοσέλιδο της 9ης Δεκεμβρίου 1966 της εφημερίδας “Παρατηρητής”. Λίγες μόλις ώρες μετά το θλιβερό συμβάν ο τοπικός Τύπος αποτυπώνει το μέγεθος του δράματος που έμελλε να σημαδέψει ανεξίτηλα την ιστορία των Χανίων.

Ενδεικτικοί οι τίτλοι των χανιώτικων εφημερίδων: “300 και πλέον άτομα έρμαια των μανιασμένων κυμάτων” (“Παρατηρητής”), «Το Φ)Μ “Ηράκλειον” εβυθίσθη αιφνιδίως χθες το βράδυ πλησίον της νήσου Φαλκονέρας - Πανελλήνιο πένθος διά την πρωτοφανή θαλάσσια τραγωδία” (“Κήρυξ” - έκτακτη έκδοση).

Η ροή πληροφοριών τις πρώτες ώρες είναι συνεχής και η αγωνία μήπως βρεθούν κι άλλοι ναυαγοί καταλαμβάνει μεγάλο μέρος στην ειδησεογραφία. «Εις 46 ανέρχονται οι μέχρι τούδε διασωθέντες» σημειώνει στον υπότιτλο ο συντάκτης του κύριου ρεπορτάζ του “Παρατηρητή”, ενώ στην ίδια σελίδα φιλοξενείται λίστα με τα ονόματα των ατόμων που κατάφεραν να διασωθούν.

Παράλληλα, υπάρχουν μαρτυρίες από τους πρώτους ναυαγούς που είχε ηχογραφήσει συνεργείο της ΕΙΡ, όταν αυτοί έφτασαν στον Πειραιά και νοσηλεύτηκαν στο Τζάνειο Νοσοκομείο. Στο ίδιο κείμενο μπαίνει το ερώτημα: «Δι’ όλα φταίει το αυτοκίνητον ψυγείον;».

Ο πολιτικός κόσμος εκφράζει την οδύνη του, ενώ το Δημοτικό Συμβούλιο συγκαλείται έκτακτα και εκδίδει ψήφισμα.

Ο “Κήρυξ” κυκλοφορεί στις 9 Δεκεμβρίου με τίτλο «225 αγνοούμενοι, ο θλιβερός απολογισμός του τραγικού ναυαγίου του Φ)Μ “Ηράκλειον” - ολόκληρος η Ελλάς θρηνεί τα ατυχή θύματα του πρωτοφανούς αυτού θαλάσσιου δράματος».

Μέσα από το κύριο άρθρο πληροφορούμαστε για τις έκτακτες εκδόσεις που προηγήθηκαν: «Η Εφημερίς μας, η οποία με υπεράνθρωπες προσπάθειες ηγωνίσθη χθες, δι’ επανειλημμένων εκδόσεών της, να τηρήση ενήμερον την αγωνιώδη κοινήν γνώμην επί των νεωτέρων ειδήσεων της φοβερής τραγωδίας, απευθύνει θερμά συλλυπητήρια προς τα οικογένεια των ατυχών θυμάτων...».

Συγκλονίζει η περιγραφή από το δράμα των συγγενών που προστρέχουν στο Λιμεναρχείο και το πρακτορείο του “Ηράκλειον” «δια να πληροφορηθούν περί της τύχης των δικών τους» αλλά και το «τρομακτικόν οικογενειακόν δράμα» πενταμελούς οικογένειας που «ξεκληρίσθη από το ναυάγιον»...

Στο πρωτοσέλιδο δεσπόζει ακόμα η είδηση για την... πτήση του βασιλιά, ο οποίος «επιβίβασθη μόνος, μη συνοδευόμενος υπό άλλων προσώπων, αεροσκάφους τύπου “Ντακότα”, το οποίο υπερύπητη της περιοχής του τραγικού ναυαγίου επί τρίωρον και πλέον».

Ακολουθούν ρεπορτάζ για τη συμβολή των συμμάχων στις επιχειρήσεις διάσωσης με 3 αμερικανικά πολεμικά και 2 βρετανικά αλλά και η βοήθεια που παρείχε το «φινλανδικόν πετρελαιοφόρον “Λούναλας” με το οποίο έφθασαν στον Πειραιά 21 ναυαγοί του βυθισθέντος σκάφους»...

Οι μέρες που ακολούθησαν ήταν ημέρες θρήνου και οδύνης για την τοπική κοινωνία και ολόκληρο το πανελλήνιο. Το μέγεθος της τραγωδίας ήταν τέτοιο που το ναυάγιο του “Ηράκλειον” θα κυριαρχήσει για πολλές ακόμα ημέρες στην τοπική ειδησεογραφία και όχι μόνο...

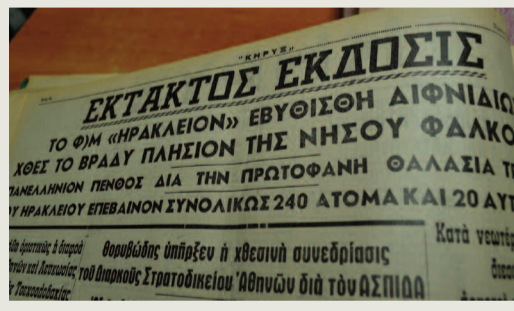
Το πρωτοσέλιδο του “Παρατηρητή” της 9ης Δεκεμβρίου αποτυπώνει το μέγεθος της τραγωδίας και της αγωνίας για την τύχη των επιβατών του πλοίου (φωτ. Αρχείο Μουσείου Τυπογραφίας).

Τις επόμενες ημέρες στον τοπικό Τύπο ναυαγοί θα αφηγηθούν την κόλαση που έζησαν (φωτ. Αρχείο Μουσείου Τυπογραφίας)

Το θέμα της απόδοσης ευθυνών για το τραγικό ναυάγιο απασχόλησε έντονα την επικαιρότητα. Εφημερίδα “Παρατηρητής” της Κυριακής 11 Δεκεμβρίου (φωτ. Αρχείο Μουσείου Τυπογραφίας).

Με έκτακτη έκδοση ο “Κήρυξ” γνωστοποιεί το ναυάγιο του “Ηράκλειον” στη Φαλκονέρα. (φωτ. Αρχείο “Χ.Ν”).

Οι μέρες που ακολούθησαν του ναυαγίου θα σηματοδοτούν από τον θρήνο των οικογενειών που έχασαν τους ανθρώπους τους στο ναυάγιο (φωτ. Αρχείο “Χ.Ν”).

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΑΔΑΚΗΣ

«Η σύγκρουση και οι δυσκολίες δίνουν τροφή για δημιουργία και τέχνη. Αν ζήσουμε την ουτοπία που όλα θα είναι λυμένα αυτό θα είναι ο θάνατος της τέχνης». Με αυτά τα λόγια ο ζωγράφος Αντώνης Χουδαλάκης έκλεισε την κουβέντα μας. Αφορμή για τη συνάντησή μας ήταν η δεύτερη ατομική του έκθεση που θα πραγματοποιηθεί στα Χανιά, στο φρούριο Φιρκά, από Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου έως Παρασκευή 23 Δεκεμβρίου με τίτλο: “Ανθρωποι και γεγονότα συνθέτουν το DNA των Χανίων – Από την αποφράδα ημέρα στο προσωπικό αγώνα του σήμερα”, που έχει επιμεληθεί η μουσειολόγος και ιστορικός τέχνης Μυρτώ Κοντομιτάκη.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΧΟΥΔΑΛΑΚΗ

«Οι δυσκολίες δίνουν τροφή για δημιουργία»

Η δουλειά που ανικνεύει την έννοια της συλλογικής ταυτότητας των Χανίων, γενέθλιας πόλης του δημιουργού. Μία πόλη που σκιαγραφεί το DNA της μέσα από πρόσωπα και γεγονότα που εκτείνονται από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας και τα οποία μεταφέρει με εξαιρετική μαστοριά στον καμβά του χρησιμοποιώντας ως βασικό εργαλείο ένα... bic μαύρο στυλό.

Αλλά ας τα πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Το ραντεβού μας ήταν στο καθημερινό του στέκι στο “Ντεμέκ” στο Κουμ-Καπί, πολύ κοντά στο σπίτι του. Ξεκινάμε τη συνέντευξη και από την πρώτη στιγμή τον ακούω να μιλάει για τη δουλειά του με το πάθος ενός καλλιτέχνη και τη σχολαστικότητα ενός ερευνητή...

• Ποιο είναι το περίγραμμα αυτής της έκθεσης;

Είναι ένα σχόλιο στο πώς αντιλαμβάνομαι τη δημιουργία της συλλογικής ταυτότητας. Πως γεγονότα το ένα μετά το άλλο δημιουργούν μία συνθήκη που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε συλλογική συνείδηση και ταυτότητα.

• Επίκαιρο θέμα δεδομένου ότι οι Έλληνες μεταναστεύουν ξανά αλλά και δεχόμαστε πρόσφυγες. Δύο συνθήκες που δοκιμάζουν την έννοια της ταυτότητας όπως και η παγκοσμιοποίηση. Εχω την αίσθηση ότι στις μέρες μας οι άνθρωποι επιζητούν διακαώς να αποκτήσουν ταυτότητα...

Εχει πολλές όψεις αυτή η ανάγκη - αντίδραση. Κάποιες φορές είναι λαθμενική πέφτοντας στην παγίδα του φασισμού και του ρατσισμού. Από την άλλη, υπάρχει μία ειλικρινής αγωνία των ανθρώπων να βρουν μία νέα ταυτότητα. Προσωπικά όταν σπούδαζα στη Σκωτία, πριν από χρόνια, θυμάμαι ήταν τα χρόνια που όλοι φώναζαν “παγκοσμιοποίηση” κι εγώ από τότε φώναζα “ταυτότητα”.

• Πόσο σημαντικό είναι για έναν καλλιτέχνη να διαθέτει “μαστοριά”, να κατέχει καλά τα εκφραστικά του μέσα;

Θεωρώ ότι ένας καλλιτέχνης πρέπει να έχει αναπτύξει πρώτα τα μέσα του για να μπορεί να εκφράσει τη σκέψη του. Όταν έχεις τη σκέψη, αλλά δεν έχεις το οπλοστάσιο να πεις αυτό που σκέφτεσαι, τότε αυτό προσεγγίζει περισσότερο τη φιλοσοφία κι όχι την τέχνη. Προσωπικά θεωρώ ότι ένας καλλιτέχνης χρειάζεται τα όπλα του κι αφού τα κατακτήσει τότε μπορεί ίσως να τα αφήσει στην άκρη αν χρειαστεί. Για να μπορείς πάντως να αποδομήσεις κάτι θα πρέπει πρώτα να μπορείς να δομήσεις.

• Πού μπαίνουν τα όρια ανάμεσα στην αλήθεια που φέρει ένα ντοκουμέντο και την καλλιτεχνική του επεξεργασία;

Επιδίωξή σου είναι να δημιουργήσεις ένα έργο που θα κάνει τον θεατή να ενδιαφερθεί γι’ αυτό και τη σκέψη σου. Πρέπει δηλαδή ένα έργο να στέκει τεχνικά, να είναι πλούσιο αισθητικά και απολαυστικό κι αυτά να αποτελέσουν την αφορμή για να “μπει” ο θεατής μέσα σε αυτό και να ενδιαφερθεί να επικοινωνήσει με τη σκέψη του δημιουργού.

Σε κάθε περίπτωση η όποια αλήθεια μπορεί να φέρει ένα έργο είναι ένα αφήγημα του καλλιτέχνη κι όχι μια πραγματική ιστορία. Τα στοιχεία της πραγματικότητας είναι αφορμές για να μιλήσω για τη σκέψη μου και τη δική μου θεώρηση των πραγμάτων.

• Υπογραμμίζεις τα στοιχεία της σκέψης και της ιδέας που γεννούν ένα έργο. Το κομμάτι της συγκίνησης πόσο μετράει;

Η συγκίνηση ξεκινά από τη σκέψη, ακόμα κι αν αυτή δεν είναι συνειδητή.

«Ένας καλλιτέχνης χρειάζεται τα “όπλα” του κι αφού τα κατακτήσει τότε μπορεί ίσως να τα αφήσει στην άκρη αν χρειαστεί. Για να μπορείς να αποδομήσεις κάτι θα πρέπει πρώτα να μπορείς να δομήσεις»

• Ο χώρος του Φιρκά πως “δένει” με τη δουλειά που θα παρουσιάσεις;

Μίλησα με τη μουσειολόγο Μυρτώ Κοντομιτάκη για να παρουσιάσω μία δουλειά στα Χανιά, με το σκεπτικό να βρούμε έναν κατάλληλο χώρο κι όχι απλώς έναν χώρο που θα στεγάσει τα έργα. Υπήρξε, λοιπόν, η ευτυχής συγκυρία η Εφορεία Αρχαιοτήτων να έχει ολοκληρώσει την ανακαίνιση του συγκεκριμένου χώρου και αυτός να μας κάνει. Είναι ένας χώρος που ζωντανεύει η ιστορία και τα γεγονότα που το ένα μετά το άλλο μας έφεραν στο σήμερα...

• Θέλω να σταθούμε λίγο στο ναυάγιο του “Ηράκλειον” που είναι μια από τις θεματικές που σε απασχόλησαν στα έργα που παρουσιάζεις. Αγέννητος τότε ακόμα, πώς προσέγγισες το τραγικό αυτό συμβάν;

Θυμάμαι αρχές της δεκαετίας του '90 την αδερφή μου να φεύγει για 5ήμερη εκδρομή, να υπάρχει πολύ μεγάλη κακο-

καιρία και η μητέρα μου να είναι να τρομοκρατημένη αναφερόμενη στο ναυάγιο, ενώ είχαν περάσει 25 χρόνια από τότε. Γνωρίζω ανθρώπους που είχαν συγγενείς και φίλους μέσα στο πλοίο. Ήταν ένα γεγονός τραγικό. Παράλληλα, παρακολούθησα -όπως όλοι- το περιστατικό με το πλοίο της ANEK που ναυάγησε καθώς πήγαινε στην Ιταλία πριν από λίγα χρόνια. Πέρα όμως από όλα αυτά, ως νησιώτες, η εικόνα του ναυαγού που παραδίδεται στη μάνα και τον αδερφό, είναι μία συγκινησιακή στιγμή που είναι χαραγμένη στο DNA μας, χωρίς απαραίτητα να την έχουμε βιώσει. Όλα αυτά συντέλεσαν στο να αποτελέσει το “Ηράκλειον” έναν ακόμα σταθμό στη σκέψη μου σχετικά με το DNA των Χανίων.

• Το να είσαι φορτισμένος συναισθηματικά απέναντι σε ένα θέμα βαραίνει το χέρι ή το ελευθερώνει;

Τη στιγμή που εκτελώ το έργο είμαι πολύ ψύχραιμος. Αντίθετα κατά τη διάρκεια της συλλογής του υλικού υπάρχει συγκίνηση και αφήνομαι στα συναισθήματα...

• Ελλειψες κάποια χρόνια από τα Χανιά, αλλά πλέον ζεις και δημιουργείς εδώ. Ποια τα κέρδη και ποιες οι απώλειες από μία τέτοια απόφαση; Αισθάνεσαι απομονωμένος;

Κέρδη και απώλειες εξαρτώνται από εμένα. Η απομόνωση είναι θέμα απόφασης. Από κάθε τόπο παίρνεις αυτό που προσφέρεται. Ο κόσμος όμως είναι μικρός πλέον και οι μετακινήσεις εύκολες. Αυτό είναι ένα θετικό της παγκοσμιοποίησης που λέγαμε. Παράλληλα τα Χανιά είναι ένα κομβικό σημείο. Δεν είναι τυχαίο που τόσοι πολλοί προσπάθησαν να τα κατακτήσουν...

• Ταυτότητα τι σημαίνει τελικά για εμένα;

Ταυτότητα ίσως να είναι ένας καθρέπτης που αντανακλά την αλήθεια μας μαζί με τις παραμορφώσεις των μυθευμάτων που φέρνει ο χρόνος στον καθρέφτη.

ΒΙΟΚΑΤΗ 1984-1986 - ΠΙΣΑΡΙΟ, ΟΡΕΣΣΕ: The quartermaster of the Greek ferry "Heraklion", which was capsized and sank 12/8 in a storm in the Aegean Sea, reunites with his mother, 17, and brother (R) 12/8 at the Greek port of Piraeus. He was rescued by the Finnish ship "Nonsalanti". - RP

Η έκθεση

Η έκθεση ζωγραφικής του Αντώνη Χουδαλάκη με τίτλο “Ανθρωποι και γεγονότα συνθέτουν το DNA των Χανίων. Από την αποφράδα μέρα στον προσωπικό αγώνα του σήμερα”, σε επιμέλεια της μουσειολόγου, ιστορικού Τέχνης Μυρτώ Κοντομιτάκη, διοργανώνεται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων. Τα εγκαίνια θα πραγματοποιηθούν την Τετάρτη, 7 Δεκεμβρίου, στις 6 μ.μ. στο κτήριο των Στρατώνων του Φρουρίου Φιρκά. Η έκθεση θα διαρκέσει από την Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου ως την Παρασκευή 23 Δεκεμβρίου, με ώρες λειτουργίας από τις 10 π.μ. έως 5 μ.μ.

παιδότοπος

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΩΝ ΣΑΡΑΝΤΑ

Η μουσική και ο χορός γίνονται γέφυρα παιών

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Ένα πρόγραμμα που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής δράσης "Teachers 4 Europe" φιλοξενείται στο σημερινό Παιδότοπο. "Η μουσική και ο χορός γέφυρα γίνονται λαών", μας λένε τα παιδιά του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου Αγίων Σαράντα, μέσα από ένα όμορφο, ιδιαίτερα κατατοπιστικό δημοσιογραφικό κείμενο, διανθισμένο με σχετικές φωτογραφίες, το οποίο υπογράφει η δασκάλα τους, η καλή μου φίλη Ειρήνη Χιωτάκη.

Τυχερά, πολύ τυχερά τα νηπιάκια των Αγίων Σαράντα που συμμετείχαν στη συγκεκριμένη δράση με τίτλο "Γνωρίζοντας χώ-

ρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από τη μουσική και τον χορό τους», σκεφτόμουν ενώ διάβαζα το προαναφερθέν κείμενο. Κι αμέσως μετά δύο άλλες φράσεις, όπως και σε άλλες ανάλογες περιπτώσεις: «Χάριν των παιδιών υπάρχουν οι δάσκαλοι», η πρώτη. «Όσο πιο μικρό το ανάστημα του μαθητή τόσο πιο ψηλό πρέπει να είναι το ανάστημα του δασκάλου» η δεύτερη.

Πάντα άξια Ειρήνη!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
Δάσκαλος**

Πνευματικό Κέντρο Χανίων 14-5-2016

ο σχολικό έτος 2015-2016, είχα τη χαρά να μπω στο δίκτυο των Teachers 4 Europe συναντώντας αξιόλογους συναδέλφους, με ambassador - επιβλέπουσα πρέσβειρά μου, την κυρία Πόπη Κασσωτάκη - Ψαρουδάκη. Μετά την πραγματικά ενδιαφέρουσα εισαγωγική μας επιμόρφωση, κατά την οποία μας δόθηκε πληθώρα έντυπου υλικού της Ε.Ε., αποστολή μας ήταν -στα σχολεία μας πια- να προσεγγίσουμε την Ευρωπαϊκή Ιδέα και να μεταλαμπαδεύσουμε τις αξίες της στους μικρούς σήμερα μαθητές, αλλά αυριανούς Ευρωπαίους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα, υλοποιήθηκε η δράση με τίτλο "Γνωρίζοντας χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από τη μουσική και το χορό τους", με σκοπό να προσεγγίσουν τα παιδιά τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πολιτισμικά στοιχεία κρατών μελών της.

Η υλοποίηση του προγράμματος

• Η προσέγγιση έγινε με τρόπο άμεσο και βιωματικό. Επισκέπτες οι οποίοι εκπροσωπούσαν οκτώ διαφορετικές χώρες (Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία, Ελλάδα, Ρουμανία, Αυστρία, Σλοβακία και Γαλλία) ήρθαν στο νηπιαγωγείο, παρουσίασαν κάθε μια από αυτές με τη βοήθεια οπτικού υλικού, μίλησαν για την κουλτούρα της και κατέληξαν στη μουσική και στη διδασκαλία ενός χορού της. Οι δράσεις, οι οποίες υλοποιήθηκαν σε ευχάριστο και χαρούμενο κλίμα ενισχύοντας την επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση, βοήθησαν τους μικρούς μας μαθητές να αντιληφθούν ότι μουσική και χορός, παρά την πολυμορφία τους -τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχουν από τόπο σε τόπο- αποτελούν κοινό τρόπο έκφρασης των λαών. Τους βοήθησαν, ακόμη, να αναπτύξουν ικανότητες κατανόησης, εκτίμησης και σεβασμού της διαφορετικότητας των κρατών ως προς τη μουσική και τον χορό, συνειδητοποιώντας ότι αποτελούν κοινό τρόπο επικοινωνίας, "γλώσσα" παγκόσμια, κατανοητή από όλους, που φέρνει πιο κοντά και που ενώνει/γεφυρώνει ανθρώπους και λαούς.

• Θέλοντας να διαπιστώσουμε τι αποκόμισαν τα παιδιά μετά από την κάθε επίσκεψη, ζητούσαμε να εκφράσουν προφορικά τις εντυπώσεις τους, αλλά και να τις αποτυπώσουν εικαστικά.

• Για τον κάθε επισκέπτη που εκπροσωπούσε μια χώρα δημιουργήσαμε μια ταινία με το φωτογραφικό υλικό που είχε συγκεντρωθεί, επενδυμένη με τη μουσική που χορέψαμε. Οι ταινίες αυτές τοποθετούνταν στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή της τάξης, ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμες στα παιδιά, τα οποία έδειχναν μεγάλο ενδιαφέρον βλέποντάς τις ξανά και ξανά, καλλιεργώντας με τον τρόπο αυτό τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες.

• Η συζήτηση που αφορούσε στη δύναμη που έχουν η μουσική και ο χορός να ενώνουν, να γεφυρώνουν τους λαούς σε συνδυασμό με τις αξίες που προάγει η Ε.Ε., οδήγησαν στη σύνθεση στίχων οι οποίοι, αφού γράφτηκαν, εικονογραφήθηκαν και επενδύθηκαν νηπιακά με τον ύμνο της Ε.Ε. Στο τραγούδι μας, έπειτα από συζήτηση, δόθηκε ο τίτλος: "Η μουσική και ο χορός, γέφυρα γίνονται λαών".

• Δημιουργήσαμε μια ταινία ποτ πουρί, η οποία περιείχε αποσπάσματα-στιγμιότυπα από όλες τις επισκέψεις και ενδιάμεσα το τραγούδι που συνθέσαμε. Όπως και οι υπόλοιπες ταινίες, συνέβαλλε στην εμπέδωση των δράσεων που υλοποιήθηκαν (<https://www.youtube.com/watch?v=1BJGcmOrGKA>)

• Παίχτηκαν παιχνίδια με τη μουσική και τις σημαίες των χωρών που γνωρίσαμε, τα οποία βοήθησαν, επίσης, να εμπειδωθούν καλύτερα όσα αποκόμισαν τα παιδιά.

Χορεύοντας βαλς - Αυστρία.

Εικαστική αποτύπωση παραδοσιακού χορού από τη Γαλλία.

• Αξιολόγηση της δράσης έγινε με μια άσκηση που δημιουργήθηκε στο λογισμικό λογισμικό Hot potatoes, στην οποία τα παιδιά έπρεπε να αντιστοιχίσουν τη μουσική που άκουγαν στην αριστερή στήλη, με τη σημαία που ταίριαζε από τη δεξιά στήλη. Η άσκηση αυτή έδωσε τη δυνατότητα πληροφόρησης για την ορθότητα ή μη της απάντησης.

Διάχυση των αποτελεσμάτων - Ενημέρωση της ευρύτερης κοινωνίας

Κατά τη διάρκεια των διήμερων εκδηλώσεων, που πραγματοποιήθηκαν από το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης / Region of Crete και του Δήμου Χανίων για την "Ημέρα της Ευρώπης" (13-14 Μαΐου), είχαμε την ευκαιρία να παρουσιάσουμε στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων το τραγούδι μας με τίτλο "Η μουσική και ο χορός, γέφυρα γίνονται λαών". Επίσης, στις 30 Μαΐου 2016 οργανώθηκε στο χώρο του Νηπιαγωγείου εκδήλωση παρουσίασης της εργασίας μας στην οποία παρευρέθηκαν παιδιά, γονείς, συνάδελφοι, φίλοι, T4E, ambassadors T4E, καθώς και ορισμένοι από τους επισκέπτες μας στην τάξη, οι οποίοι μας δίδαξαν τον χορό της χώρας που εκπροσωπούσαν. Η εργασία μας, τέλος, αναρτήθηκε στη σελίδα των "Teachers4Europe" (<http://www.teachers4europe.gr/>) και στο ιστολόγιο του νηπιαγωγείου (<http://blogs.sch.gr/nipagsarant/category/%CF%84eacher-4-europe/#prettyPhoto>)

Επίλογος

Όσα ζήσαμε στη διάρκεια του συγκεκριμένου προγράμματος άφησαν μια γλυκιά γεύση χαράς και ικανοποίησης σε όλους μας... μικρούς και μεγάλους! Το σχολείο δεν έγινε μόνο φορέας γνώσεων, αλλά και πολιτισμού! Συνειδητοποιήσαμε πως η

μουσική και ο χορός, δημιουργώντας κλίμα κατάλληλο για γνωριμία και επικοινωνία, αποτελούν τρόπο συνεννόησης, γλώσσα χωρίς σύνορα κατανοητή από όλους, που ζεσταίνει τις καρδιές, που διαμορφώνει προσωπικότητες και γεννά συναισθήματα. Που μας βοηθά να γνωρίσουμε τον εαυτό μας και τους γύρω μας λειτουργώντας συνεργατικά, ομαδικά, αλληλεπιδρώντας θετικά και γεφυρώνοντας τις διαφορές μας. Αυτό το "πλυσίμα" (μέσα από τη μουσική και το χορό) το νιώσαμε, το βιώσαμε, το χαρήκαμε πραγματικά!

Ευχαριστίες οφείλουμε σε εκείνους που συνέβαλαν στην υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης:

Tiziano Calabrese (Ιταλία)
Teresa Silva - Καβρουλάκη (Πορτογαλία)
Ηλία Παπαοικονόμου (Ισπανία)
Ελένη Καβαζίδου (Ελλάδα)
Maria Crisu (Ρουμανία)
Εμμανουέλα Λαρεντζάκη (Αυστρία)
Σταύρο Πατεράκη - επίτιμο πρόξενο της Σλοβακίας στα Χανιά
Lenca Berlecka (Σλοβακία)
Martina Krizanova (Σλοβακία)
Στέλλα Κουτσουπάκη (Γαλλία)
Δανάη Κουτσουπάκη (Γαλλία)
Χριστιάνα Λιουδάκη (Γαλλία)

Για την ουσιαστική της υποστήριξη, ξεχωριστά το ευχαριστώ στην κυρία Πόπη Κασσωτάκη - Ψαρουδάκη, ambassador teacher 4 Europe και σχολική σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής 50ής Περιφέρειας.

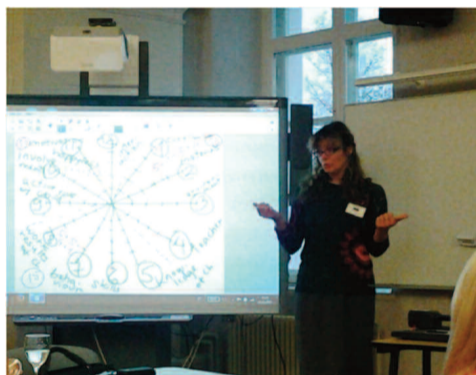
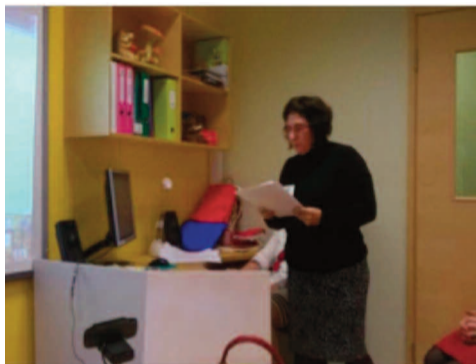
Πρώτη διεθνική συνάντηση στο Τάρτου της Εσθονίας

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ, 6/ντής Π.Ε Χανίων

Στο Τάρτου της Εσθονίας πραγματοποιήθηκε από 22 - 24 Νοεμβρίου η πρώτη διεθνική συνάντηση των εταίρων για τις ανάγκες του προγράμματος "Quality 3cCHILD?" Τη συνάντηση αυτή διοργάνωσε ο οργανισμός που συντονίζει το παραπάνω πρόγραμμα, the Association of Estonian Early Childhood Education Leaders.

νάμεσα στις χώρες εταίρους που έλαβαν μέρος - Εσθονία, Ελλάδα, Κροατία, Λετονία, Πορτογαλία - από ελληνικής πλευράς παρευρέθηκαν η Διεύθυνση Π.Ε Χανίων με εκπρόσωπους τον 6/ντή Εκπ/σης Εμμανουήλ Μηλιάρη, την προϊσταμένη Εκπ/κών Θεμάτων, Δώρα Νιαουνάκη, την εκπαιδευτικό, Γιαννουσοπούλου Μαρία και το 11ο Νηπιαγωγείο Χανίων με εκπρόσωπο την προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου, Μαρία Σκορδύλη. Η πρώτη συνάντηση 22/11/2016, πραγματοποιήθηκε στο νηπιαγωγείο Klaabu. Πριν την έναρξη των εργασιών, όλοι οι εταίροι ξεναγήθηκαν τους χώρους του Νηπιαγωγείου, που φιλοξενεί 138 νήπια από 3 έως 6 ετών και διαθέτει προσωπικό αποτελούμενο από 12 νηπιαγωγούς, 8 βοηθούς, καθηγήτρια μουσικής, καθηγήτρια γυμναστικής, λογοθεραπεύτρια, διευθύντρια, υποδιευθύντρια, οικονομική διευθύντρια, υπεύθυνη κουζίνας, δυο μαγείρισσες (<http://www.tartu.ee/klaabu/?s=15>).

Στη συνέχεια μετά από τον χαιρετισμό της κα Heda Kala, προέδρου της Association of Estonian Early Childhood Education Leaders, η κάθε χώρα παρουσίασε το εκπαιδευτικό της σύστημα καθώς και τις μεθόδους - εργαλεία που προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα για την αξιολόγηση της ποιότητας της μαθησιακής διαδικασίας στην Προσχολική εκπαίδευση. Εκ μέρους της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης τις παρουσιάσεις έκαναν

η κα Γιαννουσοπούλου Μαρία με θέμα: "Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα" και η σχολική σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής 50ής Περιφέρειας, κ. Κασσωτάκη - Ψαρουδάκη Πόπη με θέμα: "Μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας στην Προσχολική Εκπαίδευση" μέσω skype. Η κα Μαρία Σκορδύλη, προϊσταμένη του 11ου Νηπιαγωγείου Χανίων, παρουσίασε την "Αξιολόγηση της μάθησης ως μια καθημερινή πρακτική στην τάξη" μέσα από απτά παραδείγματα της σχολικής πράξης.

Πριν τη λήξη των εργασιών της πρώτης ημέρας, επιλέχθηκε ο λογότυπος του έργου ανάμεσα σε έργα παιδιών από νηπιαγωγεία των χωρών που συμμετέχουν στη σύμπραξη. Η εικαστική δημιουργία που επιλέχτηκε είναι έργο των νηπίων του 11ου Νηπιαγωγείου Χανίων.

Τη δεύτερη μέρα οι εργασίες της συνάντησης διεξήχθησαν στο Πανεπιστήμιο Τάρτου στο τμήμα Επιστημών Αγωγής.

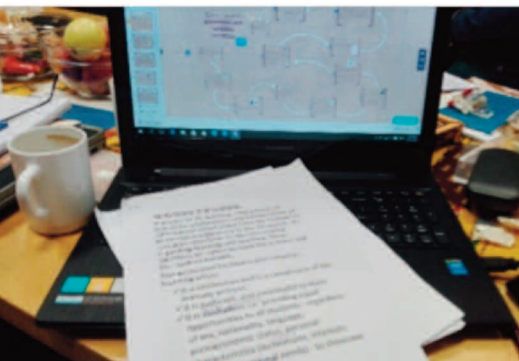
Μετά από μια ενδιαφέρουσα ξενάγηση στις αίθουσες που εκπαιδεύονται οι μελλοντικοί δάσκαλοι και νηπιαγωγοί της Εσθονίας την έναρξη των εργασιών έκανε η κα Μαρία Jurimae καθηγήτρια Προσχολικής Αγωγής στο Πανεπιστήμιο. Περισσότεροι από 20 εκπαιδευτικοί, ανάμεσα τους λογοθεραπευτές και ψυχολόγοι συμμετείχαν σε εργασία σε ομάδες για τη διερεύνηση των απόψεων τους σχετικά με τους δείκτες ποιότητας της μαθησιακής διαδικασίας στην προσχολική εκπαίδευση. Μεγάλοι διαδραστικοί πίνακες προζέκτορας με οθόνη προβολής, μικρόφωνα και κάμερες για καταγραφή δεδομένων και μελλοντική χρήση τους για έρευνα ήταν τα βοηθητικά εργαλεία της καθηγήτριας για να συντονίσει τις εργασίες. Εντυπωσιακή ήταν η χρήση των νέων τεχνολογιών για τη διευκόλυνση της διαδικασίας των ψηφοφοριών και καταγραφής απόψεων με τη βοήθεια i-pad επιβεβαιώνοντας τη φήμη της χώρας με υψηλό ψηφιακό γραμματισμό και ψηφιακές δεξιότητες. "Πώς έγινε η Εσθονία παγκόσμιος πρωταθλητής της Τεχνολογίας" <http://tinyurl.com/glxnph>. Η τρίτη και

τελευταία ημέρα αποτέλεσε ημέρα επικαιροποίησης του προγραμματισμού υλοποίησης του διευτού σχεδίου. Για τον σκοπό αυτό οι εταίροι της σύμπραξης μετέβησαν στο νηπιαγωγείο Lohkva, που βρίσκεται στη βιομηχανική περιοχή Luuhja, περιφερειακά της πόλης του Τάρτου (<http://lasteaedlohkva.edu.ee/>). Πρόκειται για ένα νηπιαγωγείο που φιλοξενεί 109 νήπια από 2 ως 6 ετών και έχει 18 νηπιαγωγούς μεταξύ 30 άλλων ειδικοτήτων. Μετά από την υποδοχή και ξενάγηση στους χώρους του Νηπιαγωγείου πραγματοποιήθηκε η τελευταία

συνεδρία που σκοπό είχε τον συντονισμό των ενεργειών και δράσεων για τη υλοποίηση του σχεδίου. Διαμορφώθηκαν οι άξονες υλοποίησης, τέθηκαν οι προτεραιότητες και ορίστηκαν τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις ανά εταίρο. Παράλληλα, ετέθη το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των πρώτων ενεργειών και δράσεων. Η συνάντηση έληξε με την απονομή των πιστοποιητικών συμμετοχής.

Το σχέδιο "Quality 3cChild?" μόλις ξεκίνησε το ταξίδι του στον κόσμο του ERASMUS και επόμενός του σταθμός η Πορτογαλία.

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ *

Τον καυτό Ιούλιο του 1965, λίγες μέρες μετά την αποπομπή του Γεωργίου Παπανδρέου από την πρωθυπουργία, οργανώνεται μια συγκέντρωση στο γήπεδο του Παναθηναϊκού για την καταδίκη της αποστασίας. Ξαφνικά, από μία άκρη του γηπέδου ακούγεται το σύνθημα “Παρ’ τη μάνα σου και μπρος, δεν σας θέλει ο λαός”.

“Πορεία μουλιαριών, επικεφαλής οι βασιλείς”

Ε λίγα λεπτά το σύνθημα είχε αγκαλιάσει ολόκληρο το γήπεδο προκαλώντας αγωνία στα κομματικά στελέχη που προσπαθούσαν να επαναφέρουν την κατάσταση στην πεπατημένη της τότε πολιτικής ορθότητας. Εκατό χρόνια μετά την άφιξη στην Ελλάδα της δυναστείας των Γλύξμπουργκ και ακριβώς πενήντα χρόνια από τον Εθνικό Διχασμό, το αυθόρμητο αντιμοναρχικό ξέσπασμα έσπαγε μία μακρόχρονη αναγκαστική σιωπή που είχε επιβληθεί δια πυρός και σιδήρου μετά το τέλος του Εμφυλίου.

Ο πρώτος εκπρόσωπος της δυναστείας, ο Γεώργιος Α', μετά από μια πρώτη ταραγμένη δεκαετία κατά την οποία βρισκόταν υπό την επιτήρηση των αντιπαθέστατων Δανών συμβούλων του, φαίνεται να προσαρμόστηκε σε έναν πελατειακό παλατιο-ελλαδίτικο δικοματισμό, αποδεχόμενος το 1875 την αρχή της δεδηλωμένης. Δεν μετατράπηκε φυσικά σε έναν κοινοβουλευτικό ανώτατο άρχοντα ούτε παραιτήθηκε από τις κατά καιρούς παρεμβάσεις. Και δεν απέφυγε τον εξευτελισμό, όχι τόσο τον δικό του αλλά κυρίως των γιών του, που παρίσταναν τους πρίγκιπες στρατηλάτες κατά τον “ατυχή πόλεμο” το 1897. Είχε όμως την τύχη να βασιλέψει σε μία περίοδο η οποία, παρά την πτώχευση και τον Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο, είχε τα χαρακτηριστικά της belle époque και μίας επίπλαστης ευδαιμονίας, τουλάχιστον για ορισμένα ανώτερα κοινωνικά στρώματα που συγκρότησαν μια κρατική αστική τάξη, στήριγμα του θρόνου μαζί με έναν απόλυτα ελεγχόμενο στρατό. Είχε επίσης την ευελιξία, όταν ξέσπασε η κρίση το 1909, να εμπιστευτεί τον Ελευθέριο Βενιζέλο που συγκράτησε το ανερχόμενο αντιδυναστικό ρεύμα και επέτρεψε στον Γεώργιο να εισέλθει θριαμβευτής στη Θεσσαλονίκη, που δολοφονήθηκε το 1913, υπό συνθήκες που ακόμη δεν έχουν πλήρως διευκρινιστεί.

Το κρίσιμο ζήτημα για μία βασιλική δυναστεία είναι όμως η διαδοχή. Και στο σημείο αυτό οι απόγονοι του πρώτου Γλύξμπουργκ αποδείχτηκαν χειρότεροι απ' ό,τι μπορούσε κανείς να φανταστεί - μία εκφυλισμένη και αμετροεπής οικογένεια, που νόμιζε ότι βρισκόταν στην εποχή της “ελέω Θεού” μοναρχίας. Δύο μόλις χρόνια μετά την άνοδο του στον θρόνο ο Κωνσταντίνος, ήρθε σε σύγκρουση με τον Βενιζέλο, όπως λίγα χρόνια νωρίτερα είχε κάνει στην Κρήτη, ως ύπατος αρμοστής, και ο νεότερος αδελφός του, ο πρίγκιπας Γεώργιος, ερωτευμένος κυρίως και με τον Δανό θείο του. Προκάλεσε έτσι τον Εθνικό Διχασμό και λειτούργησε ως οιονεί πράκτορας της Αυτοκρατορικής Γερμανίας, έρμαιο και της γυναίκας του Σοφίας, κόρης του γερμανού Αυτοκράτορα.

Ο Εθνικός Διχασμός άνοιξε ένα βαθύτατο ρήγμα στην ελληνική κοινωνία, με τον Κωνσταντίνο να κινητοποιεί τις πιο αντιδραστικές και θρησκοδόληπτες συμπεριφορές, από την μεταφορά για προσκύνημα στην Αθήνα της εικόνας της Παναγίας από την Τήνο ώστε να θεραπευτεί από μία ψύξη, και κορύφωση το ανάθεμα στον Βενιζέλο με πρωτοστάτη τον Αρχιεπίσκοπο. Και όταν (ο Τίνο κατά το υποκοριστικό του) αναγκάστηκε το 1917 να αποχωρήσει από την Ελλάδα για την Ελβετία, δεν έπαψε να συνωμοτεί, φτάνοντας ακόμη, είτε ο ίδιος είτε το περιβάλλον του, σε απόπειρα δολοφονίας κατά του Βενιζέλου στο Παρίσι από απότακτους αξιωματικούς τους οποίους, τουλάχιστον εκ των υστέρων, ανέλαβε να συντηρεί ο αδελφός του πρίγκιπας Χριστόφορος. Ενα άλλο εκλεκτό μέλος της βασιλικής οικογένειας που παρίστανε επίσης τον στρατηλάτη στη Μικρά Ασία (μισώντας όμως τους μικρασιάτες που ήταν στη μεγάλη τους πλειοψηφία βενιζελικοί), ενώ μαζί του είχε εκστρατεύσει και ο Τίνο, ο οποίος στη μεγαλομανία του είχε ονομαστεί ΙΒ', ως διάδοχος του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου.

Όταν επιτέλους, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, ο Κωνσταντίνος αποσύρθηκε και πέθανε το 1922 στο Παλέρμιο, τον διαδέχτηκε ο πρωτότοκος γιος του, ως Γεώργιος Β'. Σύντομα όμως αναγκάστηκε κι αυτός να αποχωρήσει από την Ελλάδα, και εγκαταστάθηκε στην Αγγλία, όπου μεταβλήθηκε σε βρετανό αριστοκράτη, για να επιστρέψει το 1935 ως «εστεμμένος φελός» όπως τον χαρακτήρισε ο Γεώργιος Βλάχος, αλλά κυρίως ως «βρετανός ύπατος αρμοστής», ο οποίος μισούσε τους ιθαγενείς. Γι' αυτό και δεν άργησε να καταργήσει το δημοκρατικό πολίτευμα, εγκαθιστώντας τη δικτατορία της 4ης Αυγούστου. Παρά την προσπάθεια ηρωοποίησης του Γεωργίου Β', λόγω του ελληνοϊταλικού πολέμου, οι ευθύνες του για την

Ο Μεγαλέξανδρος με την αδελφή του την Γοργόνα .Μέντης Μπουσταντζόγλου (Μποστ)

4η Αυγούστου, αλλά και η απόσυρσή του στη Μεγάλη Βρετανία καθώς και η απουσία του από οποιαδήποτε αντιστασιακή ενέργεια, τον κατέστησαν αντιπαθή στους Έλληνες. Ακόμη και οι βρετανικές υπηρεσίες κατά την περίοδο της Κατοχής, τοποθετούσαν την αποδοχή του περίπου στο 20%. Η με κάθε θεμιτό ή αθέμιτο μέσο παλινόρθωσή του θα αποτελέσει έκτοτε τη μοναδική του απασχόληση και τροφοδότησε σε μεγάλο βαθμό τη λευκή τρομοκρατία και την πορεία προς τον Εμφύλιο Πόλεμο.

Μια σχετική ανάπαυλα σημειώθηκε όταν, το 1947, ανέβηκε στο θρόνο ο Παύλος, αδελφός του Γεωργίου Β', αν και η Γερμανίδα σύζυγος του Φρειδερίκη (ή κατ' άλλους Φρίκη), με θητεία στη ναζιστική νεολαία, δεν παρέλειπε συνέχεια να υπενθυμίζει τον αυταρχισμό, την παρεμβατικότητα και την αρχοντοχωριάτικη ξιπασία της. Συμπεριφορές που απογειώθηκαν από τις αρχές του 1964, όταν ο γιος της Κωνσταντίνος (γνωστός και ως Κοκός), άβουλος λιμοκοντόρος, «άθυρμα στα χέρια της μητέρας του» κατά τον Ανδρέα Παπανδρέου, ανέλαβε να υποδυθεί τον βασιλιά.

Μέσα σε μόλις τρία χρόνια κατόρθωσε να συνωμοτεί με τη CIA εναντίον του πρωθυπουργού, να συντάξει, προφανώς καθ' υπαγόρευση (άθλια άλλωστε τα ελληνικά του), τρεις επιστολές, μνημείο μοναρχικής αλαζονείας, να προκαλέσει μια μείζονα πολιτική κρίση και φυσικά να γελοιοποιηθεί. Επιχειρώντας να

αναμετρηθεί με τον Γεώργιο Παπανδρέου οργάνωσε κι αυτός το 1966 μια «πορεία προς τον λαό» με επίσκεψη σε μικρά κυκλαδονήσια, από εκείνα όπου η άνοδος στη Χώρα γινόταν ακόμα με μουλάρια. Για να εισπράξει τον σκωπτικό τίτλο στη σχετική φωτογραφία “πορεία μουλιαριών, επικεφαλής οι βασιλείς”. Ήταν φυσικό επομένως την κρίσιμη στιγμή, στις 21 Απριλίου 1967, να υποκύψει στους πραξικοπηματίες, για τους οποίους νόμιζε αφελώς πως θα έκαναν για χάρη του τη βρώμικη δουλειά. Κι όταν μετά από κάποιους μήνες, τον Δεκέμβριο του 1967, θέλησε να αντιδράσει οργανώνοντας ένα κίνημα-οπερέτα το έσκασε «από χωρίο εις χωρίον» για να καταλήξει στη Ρώμη, όπου έκατσε φρόνιμος ώστε να συνεχίσει να ενθυλακώνει την βασιλική κορηγία.

Ευτυχώς, το παραμύθι αυτό, με βασιλιάδες, πρίγκιπες, νεράιδες και δράκους, τελείωσε πανηγυρικά πριν από 42 ακριβώς χρόνια, με το δημοψήφισμα της 8ης Δεκεμβρίου 1974. Εξιδανικεύοντας τη βασιλεία του Γεωργίου Α', ο Μάνος Χατζιδάκις και ο Ιάκωβος Καμπανέλης έγραφαν στα μέσα της δεκαετίας του '60: «Ήταν που λέτε μια φορά όπου είχαμε έναν βασιλιά καλό ανθρωπάκι (...) κι ύστερα ήρθε η συμφορά και το φαρμάκι».

* Ο Ηλίας Νικολακόπουλος είναι ομότιμος καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Τον 19ο, κυρίως, αλλά και τον 20ό αιώνα σε κάθε τσίρκο της εποχής, αλλά και σε περιφερόμενους θιάσους, παρουσιάζονταν, ως αξιοπερίεργα, άνθρωποι με σπάνια σωματικά χαρακτηριστικά, τα οποία συνήθως προκαλούνταν από γενετικές ανωμαλίες.

ΓΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 7ο

Μαύρες σελίδες ανθρώπινης εκμετάλλευσης...

Τα δύστυχα "τέρατα" αλλοτινών εποχών όχι μόνο έπαιρναν από τους εκμεταλλευτές τους παράξενα ονόματα, αλλά και περιστοιχίζονταν από εντυπωσιακά σκηνικά και φανταστικές ιστορίες για την προέλευσή τους, ενώ συχνά επιδεικνύονταν μέσα σε κλουβιά. Στις περισσότερες περιπτώσεις υποχρεώνονταν με τη βία να δίνουν παραστάσεις, ενώ σπανιότερα κατέληγαν σε αυτήν την εξευτελιστική διαδικασία ως μόνο μέσο για την επιβίωσή τους, αφού η αναπηρία τους εμπόδιζε να ασκήσουν κάποιο άλλο επάγγελμα. Τραγικές ιστορίες ατέλειωτου πόνου και δυστυχίας...

Αυθεντική κάρτα του 1890 που απεικονίζει τους Tocchi Brothers, τα σιαμαία αδέλφια από την Ιταλία, να ποζάρουν σε στούντιο με τον φυσιολογικό τους αδελφό. Τα σιαμαία ανέκαθεν αποτελούσαν εγγυημένο θέαμα και έφερναν εγγυημένα κέρδη...

"Η μαμά-αρκούδα και το αρκουδάκι της" γεννήθηκαν στην Καλκούτα της Ινδίας, στα μέσα του 19ου αιώνα και διέθεταν ως "προσόντα" τα υποπλασμένα χέρια και πόδια τους και το άγριο πρόσωπό τους...

Ο Hoomio και η Lola το 1865, "τα άγρια παιδιά από την Αυστραλία", άτομα που προφανώς έπασχαν από μικροκεφαλία, ντυνόταν με ρούχα ενήλικων μωρών και αποτελούσαν ατραξιόν επί χρόνια...

FRANK A. LENTINI
The only man in the world with 3 legs, 4 feet, 16 toes. 2 bodies from the waist down. Operation impossible, doctors claim it would cause death or paralyze my entire body. 3rd limb connected at spine. THANK YOU.
Please show this photo to your friend.

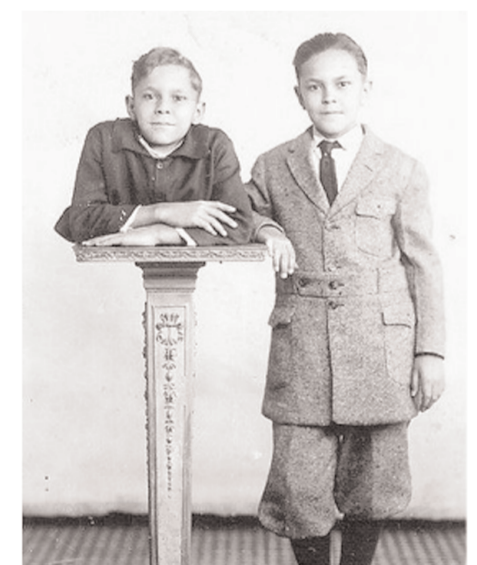
Ο Frank Lentini, ο μόνος άνθρωπος στον κόσμο με 3 πόδια. Η αφίσα γράφει: "Χειρουργική επέμβαση αδύνατη λόγω κινδύνου παράλυσης όλου του σώματος", δηλαδή δεν υπάρχει ελπίδα να ξεφύγει από το τσίρκο...

Σπάνια φωτογραφία, γύρω στο 1840, που δείχνει έναν άνδρα με ένα παρασιτικό δίδυμο που έχει αναπτυχθεί και εξέρχεται από την κοιλιά του...

Η Mignon, "το κορίτσι-πιγκουίνος", άτομο με γενετικές ανωμαλίες που συγκέντρωνε τα βλέμματα απορίας και συμπόνιας του κόσμου...

Ο Johnny Eck "το μισό-αγόρι", παιδί χωρίς πόδια, έδινε για πολλά χρόνια παραστάσεις με τον δίδυμο αδελφό του, σε αμέτρητες πόλεις...

Bobby Cork from Trenton, N.J. in 1943.

Ο Bobby Cork εκτελούσε τη δεκαετία του 1940 παραστάσεις ως "ο άνθρωπος μισός άνδρας - μισή γυναίκα" και αποτελούσε προσφιλές και εντυπωσιακό θέαμα για μικρούς και μεγάλους...

Ο Stephan Bibrowsky (1890-1932), γνωστός ως "ο άνθρωπος με το πρόσωπο του λιονταριού", κυρίαρχη φιγούρα στις αρχές του 20ού αιώνα στο διάσημο τσίρκο Barnum & Bailey's.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *AVENA sativa* (Αβένα η εδώδιμη) και ανήκει στην οικογένεια των αγροστωδών. Είναι γνωστή με τα ονόματα αγριογέννημα, αγριοβρώμη, βρωμάρι, ταγή, αγριοσίφουνα, αβένα κ.ά.

Βρώμη

Είναι φυτό πούδρες, μονοετές, πολύκλωνο και καλλιεργείται παντού για την παραγωγή σιτηρών ή διαιτητικών τροφών με μεγάλη θρεπτική αξία. Στους βοτανολογικούς είναι γνωστή ως "τροφικό παλινρθωτικό".

Οι βλαστοί της είναι κοίλοι με μικρές τούφες ύψους και φτάνει σε ύψος τα 130 εκατοστά. Τα φύλλα της είναι πλατιά, επίπεδα, λεία ή χνουδωτά, γραμμοειδή οξύληκτα. Τα άνθη της είναι ενωμένα ανά δύο με κλίση προς τα κάτω και σχηματίζουν αραιούς στάχους. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (έχουν αρσενικά και θηλυκά όργανα) και αυτογονιμοποιείται.

Καλλιεργείται σε πλούσια εδάφη, ηλιόλουστα, με καλή αποστράγγιση. Είναι ανθεκτική στο κρύο. Πολλαπλασιάζεται με σπόρους που φυτεύονται το φθινόπωρο. Χρησιμοποιείται σαν πρώτη ύλη της αρτοποιίας και σαν κτηνοτροφικός σανός.

Ιστορικά στοιχεία

Η θρεπτική αξία του φυτού ήταν γνωστή από την αρχαιότητα. Σπέρματα βρώμης βρέθηκαν σε λείψανα λιμναίων οικισμών στην Ελβετία από την εποχή του Ορείχαλκου. Η καλλιέργειά της αναφέρεται για πρώτη φορά στους χριστιανικούς χρόνους. Λέγεται ότι οι Σκωτσέζοι έχουν γερά νεύρα γιατί κάνουν μεγάλη χρήση του φυτού. Σε αυτό λένε επίσης ότι οφείλουν και το υψηλό ανάστημά τους.

Ο σπόρος περιέχει την αντικαρκινική ένωση β-σιτοστερόλη και έχει χρησιμοποιηθεί στη λαϊκή ιατρική για τη θεραπεία των όγκων.

Εδώ και 50 χρόνια Ολλανδοί επιστήμονες ανακάλυψαν την ευεργετική δράση της βρώμης κατά της χοληστερόλης την οποία μειώνει έως και 20%, ενώ παράλληλα μπορεί να αυξήσει την «καλή» HDL χοληστερόλη μέχρι 15%, κάτι που τεκμηρίωσαν με πολλές μελέτες. Η ποσότητα που απαιτείται καθημερινά για τον σκοπό αυτό δεν υπερβαίνει τα 60 γραμμάρια άχυρου βρώμης (περίπου τα 2/3 ενός φλιτζανιού). Το κουάκερ (χυλός αλεσμένης βρώμης), για να έχει τα ίδια αποτελέσματα χρειάζεται διπλάσια ποσότητα.

Στην Κρήτη το βότανο το ονόμαζαν ταγή και το

χρησιμοποιούσαν ως ζωτροφή κυρίως. Έφτιαχναν όμως και αφράτα παξιμάδια με βρώμη. Το κυλό της μαύρης ταγής (μελανόκοκκο) τον χρησιμοποιούσαν οι γυναίκες κατά της τριχοπτωσης, όταν έχαναν τα μαλλιά τους μετά από μακροχρόνια κατάκλιση. Με τον τρόπο αυτό είχαν αύξηση της τριχοφυΐας και δυνάμωμα των μαλλιών τους.

Συστατικά - χαρακτήρας

Οι σπόροι της βρώμης είναι πλούσιοι σε στερεοοπτικά έλαια (5%) τα οποία είναι σημαντική πηγή βιταμίνης E. Περιέχουν πρωτεΐνες (14%) σάκχαρα, διάφορα γλυκονικά με κυριότερο το άμυλο (50%), αλκαλοειδή (ανάμεσα τους τριγωνέλλη και αβενίνη που έχει δυναμωτικές ιδιότητες για τα νεύρα και τις οιστρογονικές ουσίες),

λιπίδια 5%, σαπωνίνες, φλαβόνες, στερόλες και βιταμίνη B και C.

Περιέχουν επίσης ασβέστιο, χαλκό, κοβάλτιο, μαγγάνιο, ψευδάργυρο και σίδηρο. Τα άχυρα περιέχουν βλεννίνη, ασβέστιο, λευκόμα, γλοιίνη, δεξτρίνη, λιπαρές ουσίες, κυτταρίνη και είναι πλούσια σε πυριτικό οξύ.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το φυτό ανθίζει από τον Ιούνιο μέχρι τον Αύγουστο. Οι σπόροι ωριμάζουν από τον Αύγουστο μέχρι τον Οκτώβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται οι σπόροι και όλο το φυτό. Οι σπόροι συλλέγονται αργά το καλοκαίρι.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως νευροτονικό, αντικαταθλιπτικό, θρεπτικό, μαλακτικό, αντιχοληστερικό, αντιδιαρροϊκό, αντιρευματικό, αντισημηματοροϊκό, αντιπασμωδικό και επούλωτικό. Χαρακτηριστικά έχει αναφερθεί για τη βρώμη ότι «...το να τρως βρώμη είναι σαν να κάνεις γενική επισκευή του σώματος μέσα-έξω». Αυτό δεν απέχει πολύ από την αλήθεια.

Η βρώμη είναι ένα από τα καλύτερα ιάματα για "θρέψη" του νευρικού συστήματος. Θεωρείται ειδικό ιάμα σε περιπτώσεις νευρικής εξασθένησης και εξάντλησης, όταν συνδέονται με κατάθλιψη. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί μαζί με τα περισσότερα άλλα νευροτονικά, τόσο τα χαλαρωτικά όσο και τα διεγερτικά, οπότε ενισχύει ολόκληρο το νευρικό σύστημα. Επίσης χρησιμοποιείται για τη γενική εξασθένηση.

Η μεγάλη ποσότητα πυριτικού οξέος που περιέχουν τα άχυρα δικαιολογούν τη χρήση του βοτάνου στις δερματοπάθειες, ιδιαίτερα για εξωτερική εφαρμογή.

Βοηθά όσους θέλουν να καταπνίξουν την επιθυμία τους και προσπαθούν να απεξαρτηθούν από την νικοτίνη και άλλα διεγερτικά.

Το φυτό χρησιμοποιείται επίσης στον θυροειδή και την έλλειψη οιστρογόνων, για εκφυλιστικές νόσους όπως πολλαπλή σκλήρωση και για κρυσταλλώματα ιδιαίτερα αν υποτροπιάζουν ή είναι επίμονα. Σύμφωνα με τους μελετητές το κύριο δραστικό συστατικό που περιέχει η βρώμη κατά της χοληστερόλης είναι οι β-γλυκάνες, ένα είδος διαλυτών, ιξωδών ινών που επικρυσταλλώνεται στην εντερική οδό. Η ουσία αυτή επηρεάζει την

απορρόφηση και την παραγωγή χοληστερόλης, ώστε να απομακρύνεται από το αίμα η μεγαλύτερη δυνατή ποσότητα της.

Τα τυποποιημένα προϊόντα βρώμης που κυκλοφορούν στο εμπόριο διαφέρουν πολύ στην περιεκτικότητά τους σε διαλυτές ίνες, δηλαδή σε β-γλυκάνες (ανάλογα με το προϊόν κυμαίνονται από 8-28%) πράγμα που επηρεάζει την θεραπευτική τους δύναμη. Η αποτελεσματικότητά της βρώμης στην μείωση της χοληστερόλης είναι ικανοποιητική σε όσους έχουν υψηλή χοληστερόλη, ενώ δεν επηρεάζει όσους έχουν φυσιολογική τιμή.

Τέλος μελέτες έχουν δείξει ότι στις νέες γυναίκες δεν επιτυγχάνεται ουσιαστική ελάττωση της χοληστερόλης ενώ στις ηλικιωμένες γυναίκες παρατηρείται θεαματική πτώση των τιμών της. Στους άνδρες κάθε ηλικίας φαίνεται πως έχει άμεσα αποτελέσματα. Τακτική χρήση σπόρων βρώμης βελτιώνει τον μεταβολισμό και την υψηλή πίεση. Είναι δυναμωτική σε περιπτώσεις διαβήτη και αποτελεσματική εναντίον των δυσπεψιών.

Για την κατάθλιψη συνδυάζεται καλά με την Σκουτελλάρια και το Κυπριπέδιο. Η βρώμη λαμβάνεται εύκολα με τη μορφή χυλού συνθλιμμένων ή κονδρωαλεσμένων σπόρων.

Παρασκευή και δοσολογία

Λαμβάνεται εύκολα με τη μορφή χυλού συνθλιμμένων ή κονδρωαλεσμένων σπόρων. Σε ημερήσια δόση μπορούμε να καταναλώνουμε 60 περίπου γραμμάρια άχυρου βρώμης ή την διπλάσια ποσότητα κουάκερ, μαζί με γάλα ή γιαούρτι. Σε υγρή μορφή, συνήθως χορηγείται ως εκχύλισμα. Η δοσολογία είναι 3-5 ml τρεις φορές την ημέρα.

Το αφέψημα γίνεται από ολόκληρο το αποξηραμένο φυτό.

Μπορούμε επίσης να κάνουμε με βρώμη καταπραϊντικό λουτρό για τη νευραλγία και τον ερεθισμό του δέρματος. Βράζουμε 500 γραμμάρια τεμαχισμένα άχυρα σε 2 λίτρα νερό για μισή ώρα, στραγγίζουμε το υγρό και το προσθέτουμε στο νερό του μπάνιου.

Προφυλάξεις

Όσοι έχουν ευαισθησία στη γλουτένη (όπως στις κοιλιακές νόσους) πρέπει να αφήνουν το αφέψημα ή το βάμμα να κατακαθίσει και μετά να χρησιμοποιήσουν μόνο το διαυγές υγρό.